

ASCULTAȚI, GENERAȚII:
SÎNTEM MARTORI MINUNII!
CA NOI
N-AU MAI FOST
NICIODATĂ
NICI UNII!

SE ROTEȘTE
ÎN COSMOS
IDEEA-MATERIE. IATĂ:
STEAG ROȘU PE SOARE
ÎN ZBORU-I
S-ARATĂ!

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

Nr. 2 (190) - 10 IANUARIE 1959

URIAȘA

Pe străzi, în metrou, în autobuse, pretutindeni, moscoviții comentează cu entuziasm evoluția, în zborul cosmic, a rachetei.

În ceasurile de după lansarea primei rachete cosmice sovietice, ziarele au fost smulse din mâinile vânzătorilor, aparatele de radio erau înconjurate de oameni, teletipurile băteau cu înfrigurare, orele erau socotite după orologiul din

Piața Roșie din Moscova. Oamenii primeau pentru prima oară vești de la înălțimi care creșteau amețitor: 3 ianuarie ora 13—100.000 km; 4 ianuarie ora 12—442.000 km; 5 ianuarie ora 10—597.000; alte 24 de ore mai târziu—800.000 de km—unde va între Pământ și Marte. Racheta a învins, prin viteza sa, forța de atracție a Pământului, a salutat de la numai câteva mii de km Luna și a devenit cel dintâi satelit artificial al Soarelui, a zecea planetă a sistemului nostru solar...

Înainte cu ani, o revistă pseudoștiințifică publica un articol menit mai mult să incurce decât să lămurească. Autorul demonstra legătura indisolubilă, fatală, a omului cu pământul pe care trăiește, prin aceea că axa inimii are față de om aceeași înclinație cu axa Pământului.

Aflind acum că axa mare a noii planete formează cu axa mare a orbitei pământului un unghi de 15°, nu poți opri valul de mândrie care îți umple ființa: oamenii ies din plasa prejudecăților și a rămășițelor magiei, ei pot crea planete noi, pot îmbogăți harta Universului cu relații noi, pot crea axe noi, puncte noi de sprijin pentru explicarea tuturor lucrurilor care astăzi nu sînt încă explicate, pentru cucerirea tuturor înălțimilor care n-au fost încă cucerite. Avea dreptate, de o mie de ori dreptate Tsiolkovski cînd spunea: „Pământul este leagănul rațiunii, dar nu trebuie să trăiești vesnic în leagăn”. Tsiolkovski însuși a apucat să scoată capul din leagăn. Acum, toți simt: vremea leagănului a rămas în urmă. Oamenii sovietici au deschis lumii perspectiva marelui drum în Univers.

A doua zi după lansarea rachetei sovietice, d-l Henry Richter, conducătorul lucrărilor în domeniul tehnicii rachetelor care se execută în California, a exclamat: „Iată un lucru al naibii de mare”. Exclamația plină de admirație contrastează izbitor cu unele aprecieri anterioare

E. DOLMATOVSKI

CREATORILOR RACHETEI

Gîndind la mari și mîndre fapte,
Nu-l vom putea uita nicînd
Pe cel ce-au stat și zi și noapte
Cu gîndu-n Cosmos fulgerînd.

Nu, n-ai să-l numeri niciodată!
Sînt oameni simpli, zecl și mil,
Întreg poporul, țara toată
Cu neseccate energii!

Preocupat de-a lumii soartă,
Croiindu-și drum mareș și drept,
Spre mîine omul nostru-și poartă
Avîntu-l dirz și înțelept!

Pe lingă Lună-ntr-o clipită,
Mai sus, mai sus, spre depărtări,
Planeta trece-mpodobită
Cu stema scumpei mele țări.

Și-n zbor pe-ntînderea albastră
Arată lumii cu temel
Gîndirea noastră, firea noastră,
În toată marea ei!

În romînește
de M. DJENTEMIROV

din sursă americană. Toți își aduc aminte bunăoară de cugetarea emisă de contra-amiralul american Bennett îndată după ce Uniunea Sovietică lansase cel dintâi satelit artificial al Pământului: „Nu e decît o simplă bucată de fier, pe care o poate arunca în sus oricine”.

Rotindu-se la înălțimi amețitoare, primul sputnik sovietic l-a contrazis încă de atunci, pe Bennett. Iar azi, în fața epocalei performanțe sovietice, d-l Henry Richter exclamă în auzul Americii: „Iată un lucru al naibii de mare...”

De la Bennett la Richter, rușii au mai îmbogățit cerul cu încă doi sputnici și acum savanții sovietici au dăruit Universului prima planetă artificială. Înălțindu-se ca o nălucă de basm în spațiul cosmic, planeta sovietică poartă la distanță de sute și sute de mii de kilometri de suprafața Pămîn-

tului steagul roșu cu secera și ciocanul — primul steag ajuns la asemenea înălțimi.

În acest răstimp în S.U.A. au fost lansați spre cer cîțiva sateliți minuscule (primul cîntărind de-abia 1 kg), s-a încercat trimiterea unei rachete spre Lună care n-a atins decît 128.000 de km. (și a ars împreună cu o bună parte din prestigiul american), a fost încercat chiar și un furt la cîntar: profitînd de faptul că se ocupă de imponderabilitatea cosmică, unii au adăugat de la ei, ultimului satelit american, cîteva sute de kilograme de greutate imaginară (adunînd ca unii negustori necinstiți la greutatea mării și pe cea a ambalajului).

Acum, cînd oamenii de știință sovietici au înfrînt inerția din calea celei de-a doua viteze cosmice, unii exponenți ai politicii agresive apusene tot nu renunță la inerția vechilor obiceiuri.

SATELIT 1

SATELIT 2

SATELIT 3

PRIMUL SATELIT ARTIFICIAL AL PĂMÎNTULUI, lansat de U.R.S.S. la 4 octombrie 1957:
— greutatea: 83,6 kg
— viteza de lansare: 8.000 m/sec.
— înălțimea maximă: 1.000 km
— a existat timp de 92 de zile, înconjurînd Pămîntul de 1.400 de ori și parcurgînd aproximativ 60 de milioane km.

CEL DE-AL DOILEA SATELIT, lansat la 3 noiembrie 1957:
— greutatea: 508,3 kg
— viteza de lansare pe orbită: 8.000 m/sec.
— înălțimea maximă: 1.700 km
— în mai puțin de cinci luni a făcut acolul Pămîntului de 2.370 de ori.

CEL DE-AL TREILEA SATELIT, lansat la 15 mai 1958:
— greutatea: 1.327 kg
— viteza de lansare: 8.000 m/sec.
— înălțimea maximă: 1.900 km
— în cursul anului 1958 el a înconjurat Pămîntul de 3.183 de ori și continuă să se rotească în jurul planetei noastre.

Diametrul maxim al orbitei planetei artificiale va fi de 343.600.000 km, iar perioada de revoluție—aproximativ 15 luni.
Sarcinile stabilite la lansarea rachetei cosmice au fost îndeplinite. S-au cules materiale valoroase pentru dezvoltarea continuă a construcției de rachete interplanetare, s-au obținut rezultate importante pentru radiocomunicațiile cosmice la distanțe mari, s-au efectuat cercetări de mare importanță în problemele fizice ale spațiului cosmic.

PERFORMANȚĂ!

Ca întotdeauna ei încearcă și de astă dată să se folosească de succesele științifice ale Uniunii Sovietice pentru ațtarea războiului rece.

Încă mai demult, în S.U.A., încercările de a o lua înaintea oamenilor sovietici au fost legate de scopuri militare. Pentagonului nu-i mai ajung bazele militare de pe pământ — el visează poligoane atomice în Lună.

Acum citva timp, un oarecare Pierre Hass publica în revista americană „Mechanics Illustrated” un articol intitulat: „Să revendicăm imediat dreptul asupra Lunii”.

Să revendici e ușor. Dar cum ajungi pînă acolo? Pierre Hass are și o soluție: „Noi putem să-i batem pe ruși, realizînd, cu ajutorul rachetei, împlîntarea steagului nostru pe Lună”. Și avertizează: „Altfel ne vor bate rușii pe noi!” Unii au capacitatea de a murdări tot ce ating. Dintr-o dispută științifică — cui îi va reveni cinstea primei călătorii în cosmos? — Pierre Hass (și din păcate nu numai el) transformă lucrurile într-un prilej de dispută războinică și își fac iluzii deșarte.

Fapt este că uriașa performanță sovietică spulberă multe iluzii în Apus. Cu decenii în urmă — cînd multe lucruri nu depășiseră încă stadiul presupunerilor — imaginația lui Jules Verne descria viitoarea călătorie în Lună. Geniul oamenilor sovietici a reușit să demonstreze, prin marele raid cosmic, cît de aproape de înfăptuire este visul lui Jules Verne.

Lansarea rachetei cosmice, purtînd la bord fanionul purpuriu, a avut loc la începutul unui an nou, a doua zi după ce toți au putut citi și auzi mesajul de pace adresat poporului american de N. S. Hrușciiov, din capitala Țării Sovietelor. Astfel, începutul marelui drum printre stele, călătoria în sistemul solar se face în sunetul cuvintelor care i se potrivesc cel mai bine: PACE, PRIETENIE ÎNTRE POPOARE, COLABORARE ÎNTRE TOATE ȚĂRILE.

Acum 41 de ani, drumul păcii, iar acum drumul spre Univers au început din Uniunea Sovietică. Nimeni nu va putea uita aceasta. Așa cum nimeni nu poate uita că oamenii sovietici dispun nu numai de rachetele și sateliții artificiali cei mai puternici, ci și de cuvîntul cel mai greu în ce privește pacea lumii!

R. ȚULESCU

A ZECEA PLANETĂ —
VLĂSTAR AL GENIULUI
SOVIETIC — ÎȘI CONTINUĂ
CĂLĂTORIA.

COPERTA NOASTRĂ

ASCULTĂȚI GENERAȚII:
SÎNTEȚI MĂRTORI MINUNII /
CĂ NOI
NU AM MAI FOST
NICIODATĂ
NICI UNII!

SE ROTESTE
ÎN COSMOS
IDEEA MATERIEI IATĂ /
STEAG ROȘU PE SOARE
ÎN ZBORU-
SĂRĂTĂ!

FLACARA

Desen de C. CIUVETESCU
Versuri de EUGEN FRUNZĂ

Desen de I. KERȘIN

RACHETA COSMICĂ

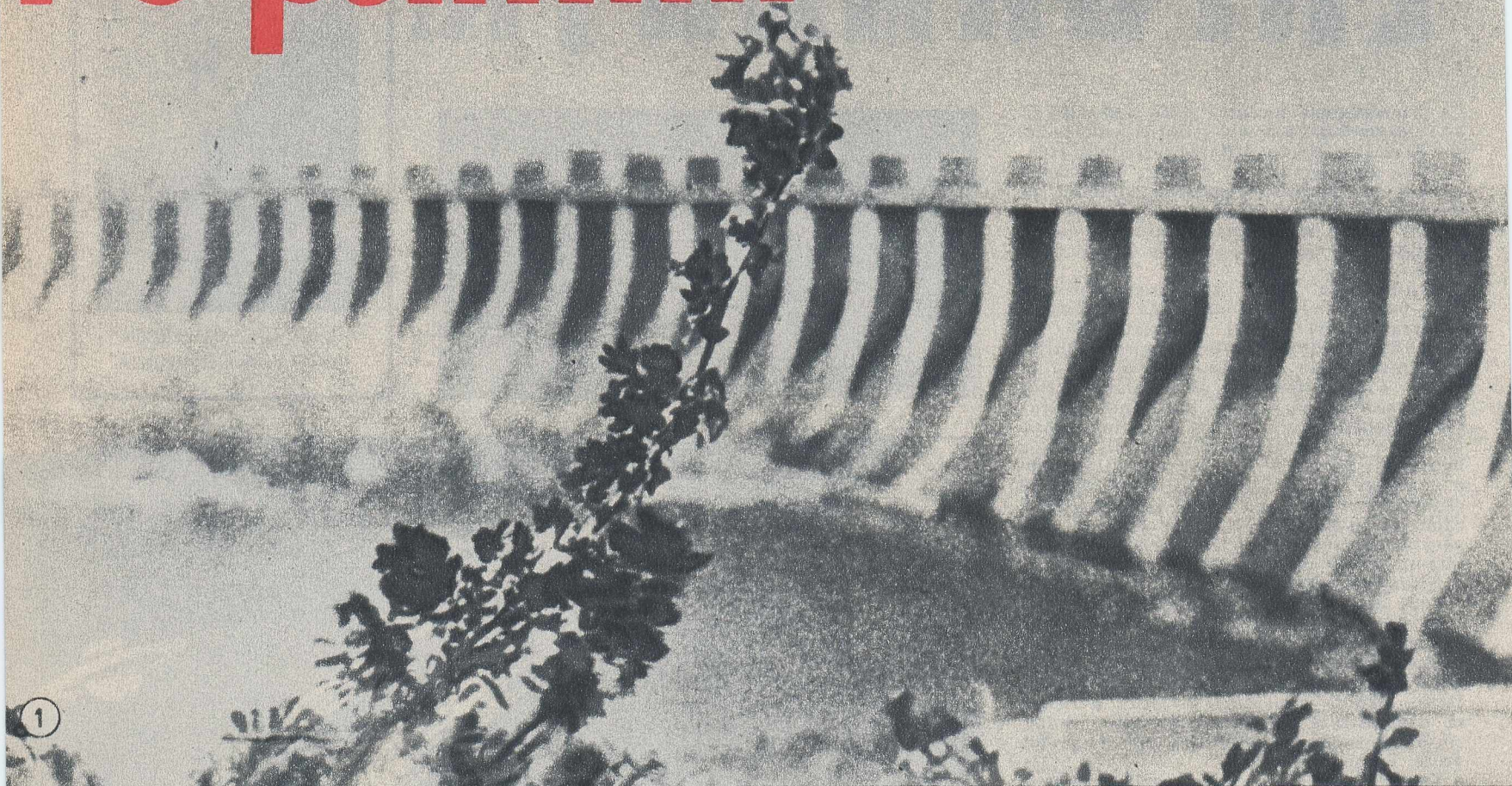
RACHETA COSMICĂ, lansată la 2 Ianuarie 1959:

— ultima treaptă a rachetei atinge o viteză de 11,2 km/sec (cea de-a doua viteză cosmică).

— ultima treaptă, fără combustibil, cîntărește 1.472 kg.

Racheta s-a plasat pe orbita ei de planetă a sistemului solar. PRIMĂ PLANETĂ ARTIFICIALĂ!

Pe pământ

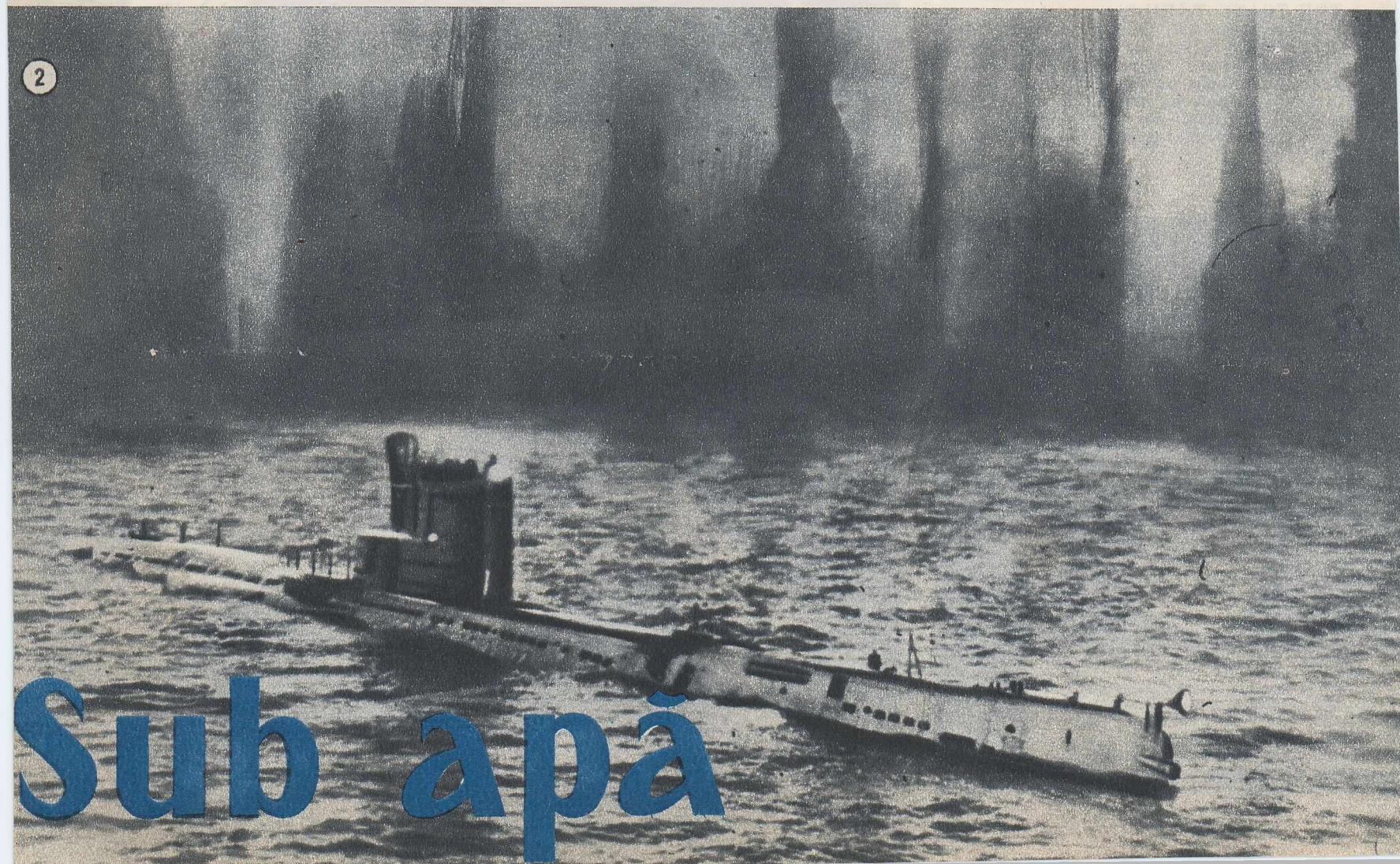
De la cele „zece zile care au zguduit lumea” în 1917, până la epocala performanță a lansării rachetei cosmice în 1959, marele popor sovietic a străbătut drumul glorios, mereu ascendent, al biruințelor sale istorice.

Bătrina noastră planetă n-a cunoscut în istoria ei multimilenară asemenea salt uluitor spre viitor ca acela săvârșit sub ochii noștri de Uniunea Sovietică.

Omul sovietic a învins și învinge pe pământ, pe apă, în aer și în nemărginitul cosmos — iată marele adevăr al zilelor noastre.

Pe pământ, constructorii comunismului înalță cele mai mari și mai puternice edificii ale viitorului — între care uriașe hidrocentrale (foto 1).

Sub apă — ca și pe-ntinsul mărilor și oceanelor — navele sovietice se lău la întrecere cu cele mai perfecționate vase și submarine din lume. Submarinul sovietic „Severianko” (foto 2), care în aceste zile străbate

IN COSMOS

3

4

temerar adîncurile polare, săvîrşeşte în spaţul necunoscut al mărilor şi oceanelor acelaşi pionerat nobil pe care şi l-a asumat în spaţiul interplanetar glorioşii sputnici (foto 4) şi — acum — racheta cosmică lansată de U.R.S.S. pentru dezlegarea enigmelor universului.

Cel de-al treilea satelit artificial lansat de Uniunea Sovietică şi purtînd marca: „U.R.S.S.”, a înconjurat globul nostru, de la 15 mai 1958 şi pînă acum, de mai bine de 3.000 de ori.

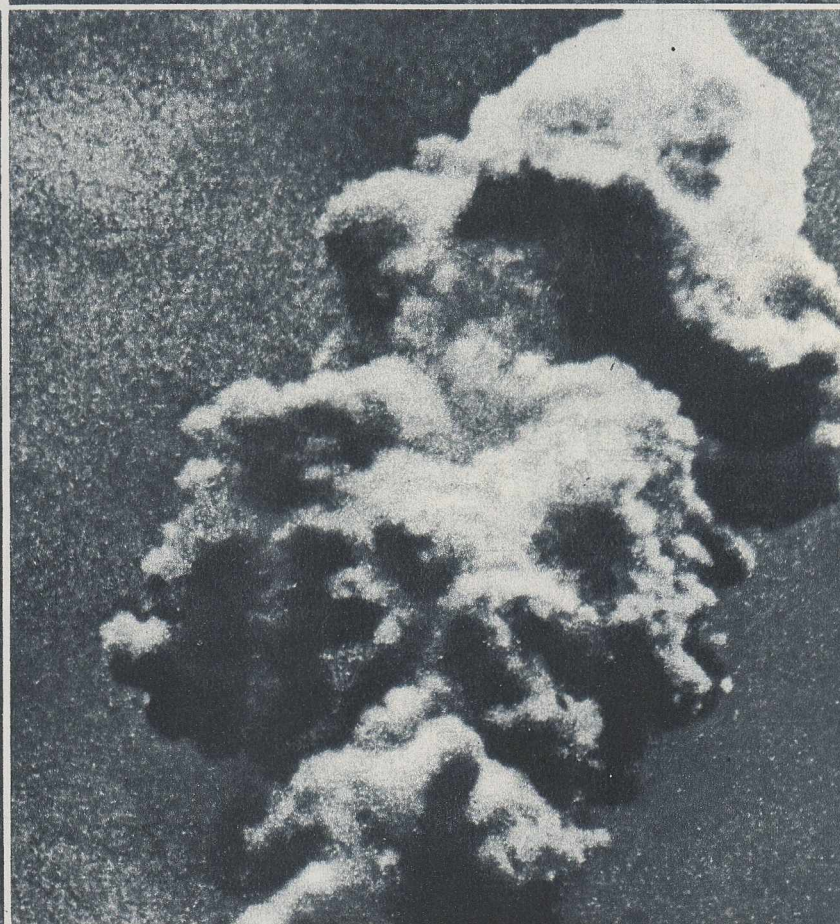
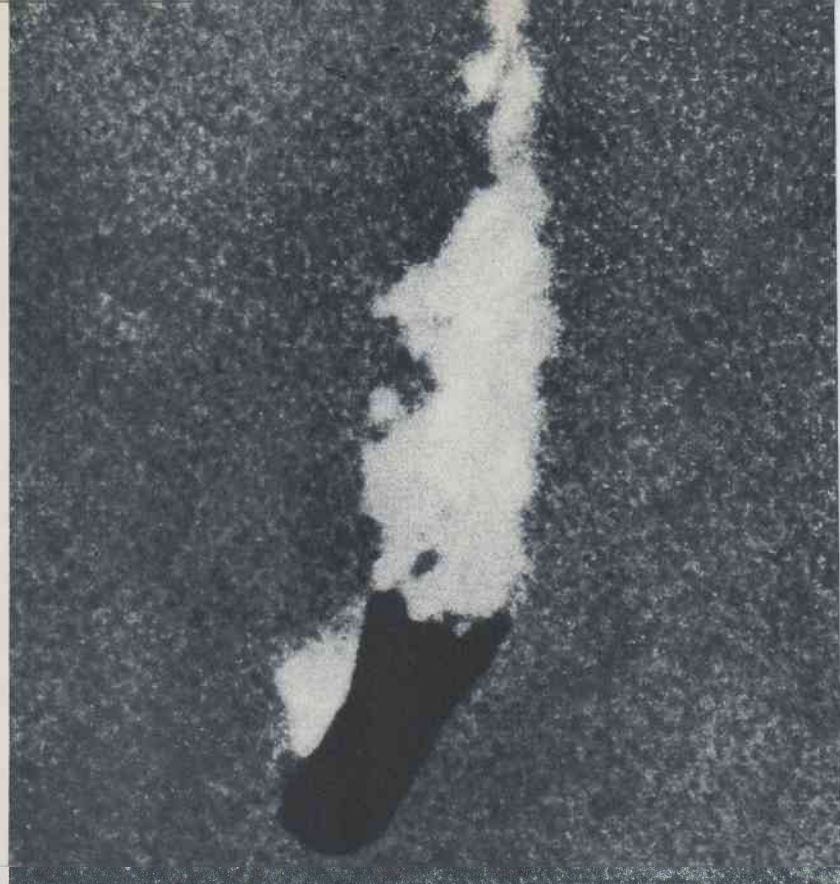
Şi iată că privirile tuturor sînt aţintite din nou spre Uniunea Sovietică, ţara în care s-a săvîrşit „minunea”: lansarea reuşită a rachetelor cosmice. Eveniment măreţ! Primul zbor interplanetar, prima incursiune în sistemul solar!

Ca o nălucă (foto 3) a luat cu asalt cosmosul, un corp făurit şi de astă dată de mîna omului sovietic — birutor pe pămînt, pe apă şi în cosmos...

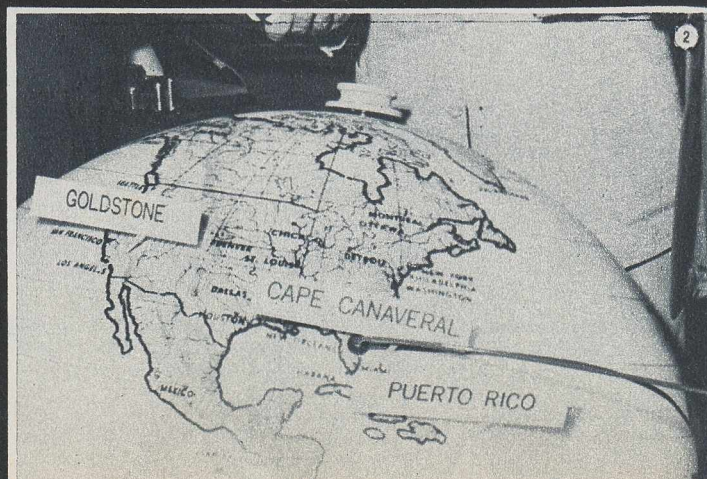
ÎN S.U.A.: EȘEC PE TOATĂ LINIA

Și de astă dată știința sovietică și-a demonstrat superioritatea. Nici dolarii, nici reclama americană n-au putut asigura succesul rachetelor și sateliților cu nume răsunătoare: „Atlas“, „Jupiter“, „Juno“, „Pionier“. Marea performanță-zborul interplanetar - a fost săvârșită de racheta cosmică, avînd la bord fanionul cu stema Uniunii Sovietice și inscripția: „UNIUNEA REPUBLICILOR SOVIETICE SOCIALISTE, IANUARIE 1959“.

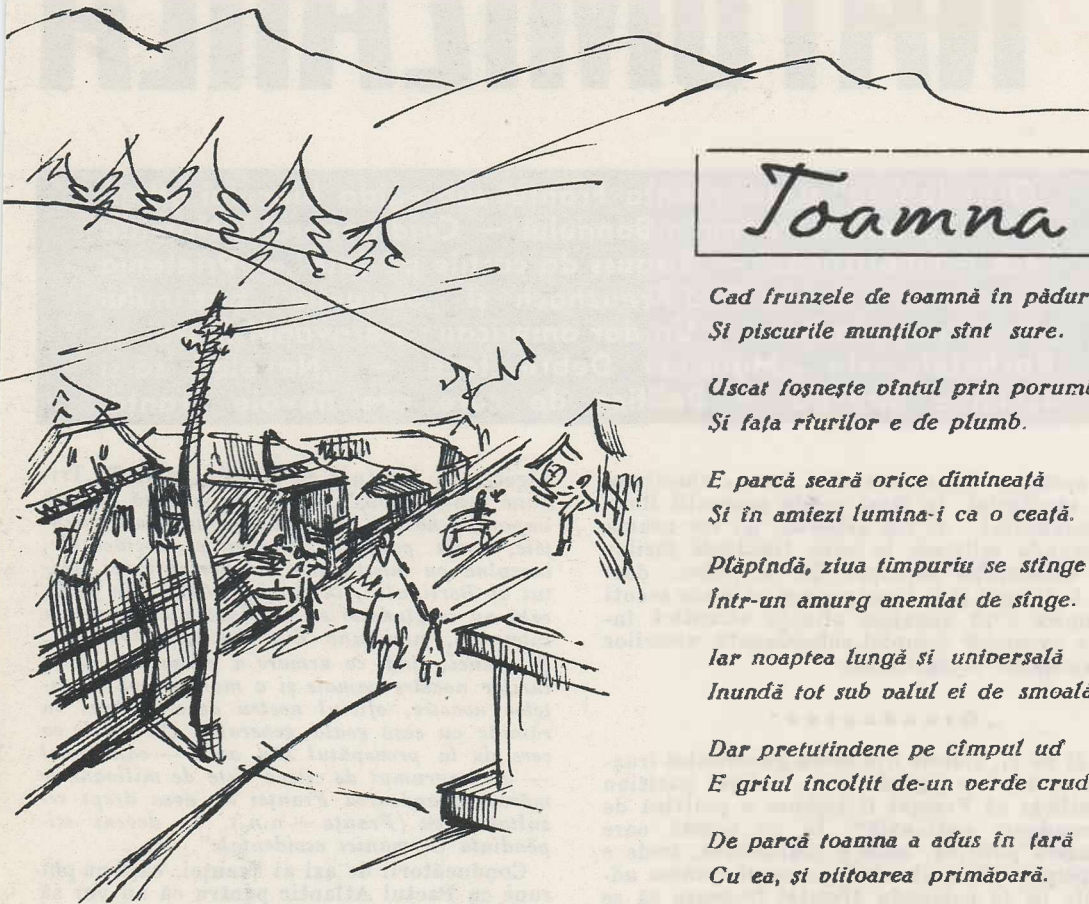
(În cele trei fotografii alăturate: momente din insuccesele americane - incendierea, explodarea și prăbușirea unora dintre rachetele lansate în S. U. A.).

1) Președintele Eisenhower, indispus... 2) Harta unor eșecuri. 3) Specialistul nr. 1 al S.U.A., savantul german Wernher von Braun, după insuccesul rachetei americane „Pionier III“.

POEZII

Toamna

Cad frunzele de toamnă în pădure
Și piscurile munților sînt sure.

Uscat foșnește vîntul prin porumb
Și fața rîurilor e de plumb.

E parcă seară orice dimineață
Și în amiezi lumina-i ca o ceață.

Plăpîndă, ziua timpuriu se stînge
Într-un amurg anemiatic de sînge.

Iar noaptea lungă și universală
Înundă tot sub valul ei de smoală...

Dar pretutindene pe cîmpul ud
E grîul încolțit de-un verde crud

De parcă toamna a adus în țară
Cu ea, și olitoarea primăvară.

Am prins
un cîntec

Am prins un cîntec și-l spun cui o vrea,
Cum este obiceiul-n țara mea,
Că vreau și eu să-l trec din gură-n gură.
E-un cînt și de tubire și de ură.
Nu-i cîntec ce se cîntă pe la poartă,
Nici tînguire după vremea moartă,
Nici dîină nu e, că destule-au fost,
Ci-i cînt de astăzi, ce-l știu pe de rost.
E-un cîntec minunat de înălțare
Spre culmi mereu mai nalte și spre soare
Cum e pe lume cel de ciocîrlie,
Ce poartă primăveri în melodie
Și umple tot văzduhul țării mele
Tăiat odinioară de zăbrele.
L-am auzit la alții — o mulțime,
Cu ale lui cuvînte și cu rime.
Îl cîntă singuri oamenii la muncă
Fără stăpîni și fără de porunci,
Și-l cîntă ucenicii prin uzine
Ca și mînerii cînd coboară-n mine
Și-acasă-l cîntă și copiii lor
Că-i cîntecul întregului popor.
L-am prins și eu, și-l trec e-i mai departe
Ca melodia lui să n-aibă moarte.

Printre străini

Era grămadă de străini pe stradă
Ieșii pe la amiază la plimbare
Și-n fața cafenelelor la soare.
Dar parcă nimeni n-a orut să mă vadă.
Nici eu nu am văzut pe nime.
Doar capete și trupuri, o mulțime;
Pictură proastă pe o mușama
Tot ondulînd pe loc în fața mea.
Și parcă nimeni din atîta lume
N-avea identitate și nici nume.
Oricui — de-l întrebai — i-ar fi fost greu
Să-ți spună cu adevărat: „sînt eu!”
Și parcă germina ca o plămădă
Mulțimea cea neagră de pe stradă,
Și fiecare parcă într-un fel,
Se căuta, exasperat, pe el...

În gînd îmi tot șopteam că nu se poate
Atîta lume și singurătate.

Paris — ianuarie 1958

Oaspetelui

Din ce ținut îndepărtat de lume,
Din care port, din care țară-anume,
Și după care călăuză — stea
Te vei porni să oii în țara mea?...

De vei pleca pe-o navă de la Rio,
Vei naviga pe-oceanul mat, de plumb,
Spre țara mea — un Cristofor Columb
Ce-abia acuma ar descoperi-o!

Voi fi de față la debarcader
Și te-oi primi cu pîine și cu sare,
Și-ți voi așterne-n cale-un lăcser
Cum e-obiiceiul pentr-un oaspe mare.

Dar ce-o să-ți spună tie-acest pămînt
Ce nici copilăriei n-a fost rai,
Pe care nu ai suferit și-n care n-ai
Din vremuri, nicăieri, nici un mormînt?!

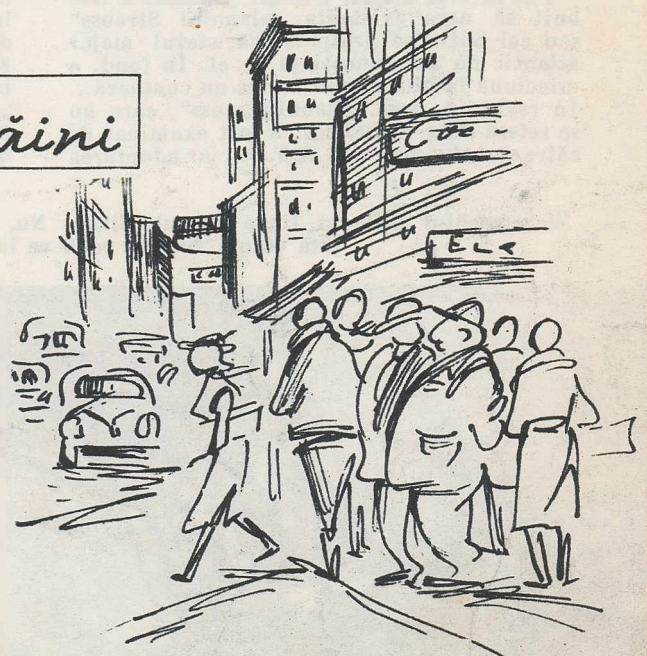
N-o să-nțelegi ce spune-un drum de țară
Cu colb și tufe de pelin uscat
Pe care au venit cîndva spre seară
Copii desculți, cu oile spre sat.

Tu n-ai să știi ce-a fost pe-aici alt-dată,
Țăranii goi și olăguși de muncă,
Și muncitorii fîrți la judecată
Că au călcat nedreptele porunci.

Nici temnițele vechi nu le-ai știut,
Nici zbirii, nici plîmbările-n careu,
Nu știi ce-a fost Doftana în trecut,
Dar poți s-o vezi, că astăzi e muzeu...

Nu știi că-n fiecare dintre noi
Acele amintiri sînt încă oii,
Cu suferinți, cu jertfe, cu eroi...
Tu toate-acestea nu poți să le știi.

Dar o să vezi aici cu ochii tăi,
Tot ce zidură ale noastre mîini
Din culmea munților și pînă-n văi,
Din ziua cînd n-am mai avut stăpîni.

PERICOLUL nr. 1:

NATOMIZAREA

— corespondență specială de la Paris —

de Marcel CHACHIGNON

Paris. Decembrie 1958. În fața palatului Chaillot stopează brusc un Buick de culoare kaki. Din el coboară un general în uniformă americană. E generalul Norstad, comandantul suprem al forțelor militare N.A.T.O. din Europa. Pășind sprinten, el se îndreaptă precipitat spre intrarea principală. E grăbit domnul general; are doar atât de puțin timp să-și revadă în fugă raportul! Totuși privirile nu-i stăruie mult asupra filelor bătute la mașină. Un gând îl frământă pe general: gândul la echilibristica politico-diplomatico-militară pe care este obligat s-o facă din pricina amicilor săi vestgermani.

Planul Strauss

Deși n-ar spune-o fățiș, Norstad îl socoate pe Franz Joseph Strauss, ministrul de război al lui Adenauer, un ins cam ambițios. Cu toate că între supremul american și ministrul de la Bonn nu există deosebiri de fond în ce privește atitudinea față de problemele N.A.T.O., Norstad crede, totuși, că e mai bine să fie salvate cât de cât aparențele. Adică, să nu li se spună lucrurilor pe nume. Or, herr Strauss găsește, dimpotrivă, că acest camuflaj e cu totul inutil. Ca atare, el nu s-a sfiit să lanseze, cu lux de publicitate, o serie de „recomandări” cunoscute sub numele de „planul Strauss”. În „Rheinischer Merkur” din 11 decembrie 1958 au apărut și unele precizări ale lui Strauss: „Trebuie să se creze în Marea Baltică — a declarat ministrul de la Bonn — un comandament aliat unic și o strânsă colaborare între forțele navale, terestre și aeriene ale N.A.T.O. în regiunea Iutlandei și a Mării Baltice”. Declarația aceasta sentențioasă n-a putut să nu provoace un adevărat val de proteste din partea membrilor scandinavi ai Pactului Atlantic. Danemarca și Norvegia nu pot uita ce-au pățimit în timpul ultimului război mondial.

Pus în fața acestei situații, Norstad a trebuit să nege existența „planului Strauss” sau cel puțin să pretindă că statul major atlantic nu are cunoștință de el. În fond, o minciună în plus sau în minus nu contează... În realitate, însă, „planul Strauss”, care nu se referă doar la Baltica, a fost examinat de către statul major al N.A.T.O., iar adoptarea

„Grandoarea” și decadența Franței sub egida blocului atlantic — Parisul la remorca Bonnului — Când generalul Norstad face echilibristica... — Strauss dă cărțile pe față — Prietenia „spontană” de la Bad-Kreuznach și „pasiunile” bătrînului cancelar de la Bonn — Un dar american: paravanul morții — Rachetele vin — Monsieur Debré tace — „Navele” să-și schimbe direcția — Politica de care are nevoie Franța.

și aplicarea lui nu mai sînt decît o chestiune de săptămîni. În felul acesta generalii Bundeswehrului, de tip hitlerist, își vor asuma comanda militară în zone limitrofe țărilor de democrație populară. Și vor putea, deci — la timpul și în locul pe care ei le vor socoti propice — să angajeze alianța atlantică într-o aventură complet subordonată visurilor revanșarde vestgermane.

„Grandoarea”...

Zi de zi, ziarele din solda guvernului francez scriu, iar ceas de ceas radioul parizian pretinde că Franței îi trebuie o politică de „grandoare națională”. În ce constă oare această politică, unde e grandoarea, unde e superpatriotismul, cînd guvernul francez admite ca la comanda armatei franceze să se afle generalul nazist Hans Speidel? Cum poate fi vorba de apărarea Franței, cînd accepți ca interdicțiile privitoare la remilitarizarea Germaniei occidentale — și așa anemice — cuprinse în tratatele de la Londra și Paris, să fie călcate în picioare, iar Germania occidentală să aibă mîinile dezlegate spre a-și atinge scopul întocmai cum dorește Strauss — adică cu ajutorul alianței atlantice? Este oare Franța apărată cînd generalul american Norstad cere ceze divizii suplimentare pentru armata terestră N.A.T.O., cînd cere să fie grăbită instalarea rampelor de lansare a rachetelor cu rază mijlocie de acțiune și cînd tot el insistă ca revanșarzii de la Bonn să dispună de arma nucleară?..

Primind la reședința sa de la Colombeyles-Deux Eglises pe cancelarul Adenauer și întorcîndu-i apoi vizita la Bad-Kreuznach, în aceeași clădire în care Hindenburg și Ludendorff întocmeau planurile de nimicire a Franței în 1914, De Gaulle vrea să creeze impresia înfloririi unei prietenii tot atât de „spontane” ca și aceea care s-a născut între francezii și algerieni cu prilejul putch-ului de tristă amintire din 13 mai (lovitura din

Alger). În legătură cu aceasta, ziarul „Tribune des Nations” scrie: „In această alianță împotriva naturii, Franța satisface toate dorințele, toate pasiunile Germaniei occidentale. Începînd cu menținerea insuportabilului Statut al Berlinului, în timp ce Germania Federală nu se gîndește să satisfacă nici unul din interesele, nici una din dorințele Franței... Și atunci, cînd, ca urmare a micșorării drepțurilor noastre vamale și a măririi contingentelor noastre, oficiul nostru de schimburi va rămîne cu casa goală, generalul De Gaulle va cere de la proaspătul său amic — cancelarul — un împrumut de cîteva sute de milioane de mărci? Grandoarea Franței va avea drept rezultat că ea (Franța — n.n.) va deveni stîpendiata Germaniei occidentale”.

Conducătorii de azi ai Franței, care nu pot rupe cu Pactul Atlantic pentru că nu vor să trateze cu Uniunea Sovietică, își inchipuie că vor putea să controleze singuri puterea militară germană și s-o îmblînzească. Or, lucrurile se petrec tocmai invers: grație Statelor Unite și organizației militare a N.A.T.O. Germania occidentală este pe cale de a redevini o putere mondială cu poftă de nestăvilit, cu ambiții imperialiste nemăsurate.

„Verii idioți”

Pentru Franța primejdia de a rămîne în cadrul alianței atlantice alături de un asemenea „aliat” este de netăgăduit. Dar nu aceasta este singura nebulie: cea mai mare este aceea a instalării pe pămînt francez a rachetelor atomice.

Nu e decît un an de cînd actualul ministru de justiție francez, domnul Debré, atrăgea atenția în Adunarea Națională asupra pericolelor care pîndesc Franța ca urmare a instalării unor astfel de arme primejdioase. Astăzi, însă, domnul Debré tace.

Calculul american, pe de-a-ntregul egoist, poate părea unui locuitor din Chicago sau din Texas-City deosebit de subtil: europenii,

Wehrmachtul hitlerist lingă turnul Eiffel. Nu, aceasta nu trebuie să se mai repete! — iată voința tuturor celor ce iubesc libertatea Franței.

Ieri: Pétain, împreună cu naziștii Speidel, Abetz și alții.

acești „veri idiști de provincie”, cum îi numesc snobii yankei — și francezii în special — să servească de... paravan în cazul unei riposte sovietice. Și dacă e vorba de urmările unui război distrugător — teritoriile lor să fie devastate, nu cel al Statelor Unite. Calculul este de altfel răsturnat de faptul că Uniunea Sovietică posedă rachete intercontinentale cu mare rază de acțiune, ale căror caracteristici au început să dea mult de gândit domnilor americani care se văd nevoiți să modifice întrucâtva tactica. Față de accentul ce se pune în prezent pe rachetele cu tragere lungă, în mod logic bazele europene ar trebui să-și piardă din importanță. Dar în acest caz aliații europeni ai S.U.A. și-ar pune problema utilității eforturilor financiare ce li se cer, mai ales când situația lor economică nu este de loc strălucită. Așa că Statele Unite insistă și exercită mai departe presiuni pentru înarmarea atomică a țărilor atlantizate din Europa occidentală.

Cursa înarmărilor nucleare reprezintă un pericol atât de mare încât ar trebui să se încerce totul pentru a nu se recurge la folosirea acestor arme. Astfel glăsuiește rațiunea... Dar încercați să pretindeți revanșarzilor de la Bonn, ca și imperialiștilor de la Washington, să fie rezonabili: imperiul lor prețuiește pentru ei mai mult decât toate viețile omenești.

Glasul păcii

Primele zile ale celei de-a 5-a republici (republică ce n-a fost proclamată, ca și cum acest cuvânt ar produce teamă chiar și celor care l-au folosit atita pentru a înșela poporul) au fost marcate prin ținerea la Paris a tot soiul de conferințe atlantice. Ceea ce înseamnă că politica de subordonare a Franței față de interesele S.U.A. nu s-a schimbat. După notele referitoare la problema Berlinului, ultima declarație a guvernului Uniunii Sovietice în problema sesiunii N.A.T.O. n-a făcut decât să confirme dorința și voința fermă a Uniunii Sovietice de a face totul pentru ca pacea să fie salvată.

...Iată-ne la începutul unui nou an.

Pentru ca speranțele de înseninare a atmosferei internaționale să devină realitate, ar trebui ca „navele” să-și schimbe direcția, ca propunerile sovietice privind problema Berlinului să servească drept bază de discuții; iar în ceea ce privește Franța, ar trebui mai ales inaugurată o adevărată politică de independență.

Un guvern care amputează bugetul destinat educației naționale reducându-l cu 62 miliarde de franci, care refuză să satisfacă revendicările profesorilor și studenților, care continuă războiul din Algeria, care îngăduie ca o treime din bugetul Franței să fie destinat N.A.T.O. și pe care nu-l înspăimintă fantastica sumă stoarsă pe seama economiei franceze pentru finanțarea înarmării ca țară membră a Pactului Atlantic — fără îndoială că un astfel de guvern nu poate înfăptui politica de care are nevoie astăzi Franța.

Pentru ca noul an care a început să permită Franței să se angajeze pe drumul păcii, ar trebui ca ea să renunțe la falsa politică de grandoare, pe cât de costisitoare pe atât de primejdioasă, în favoarea unei politici realiste de coexistență și prietenie cu toate popoarele lumii. Atât cu cele din răsăritul Europei cât și cu cele din Africa.

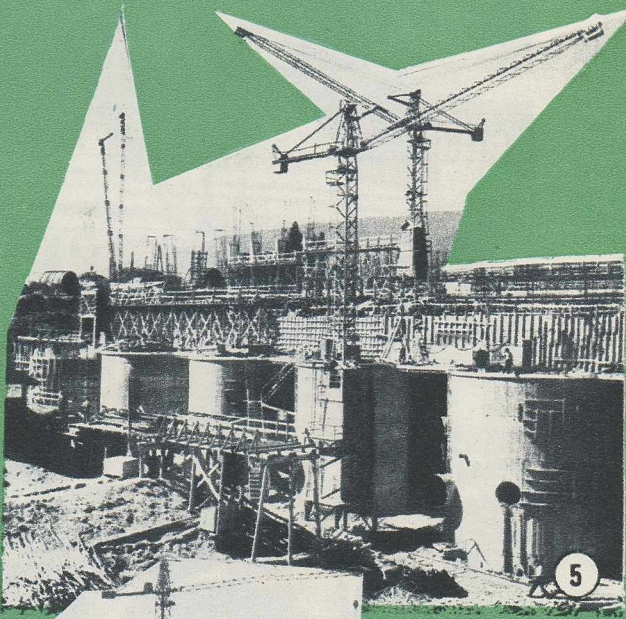
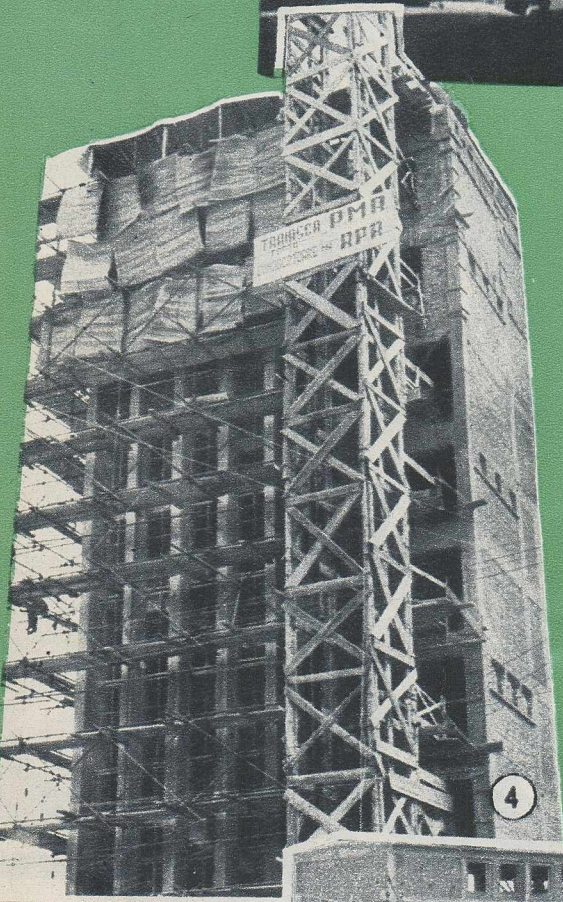
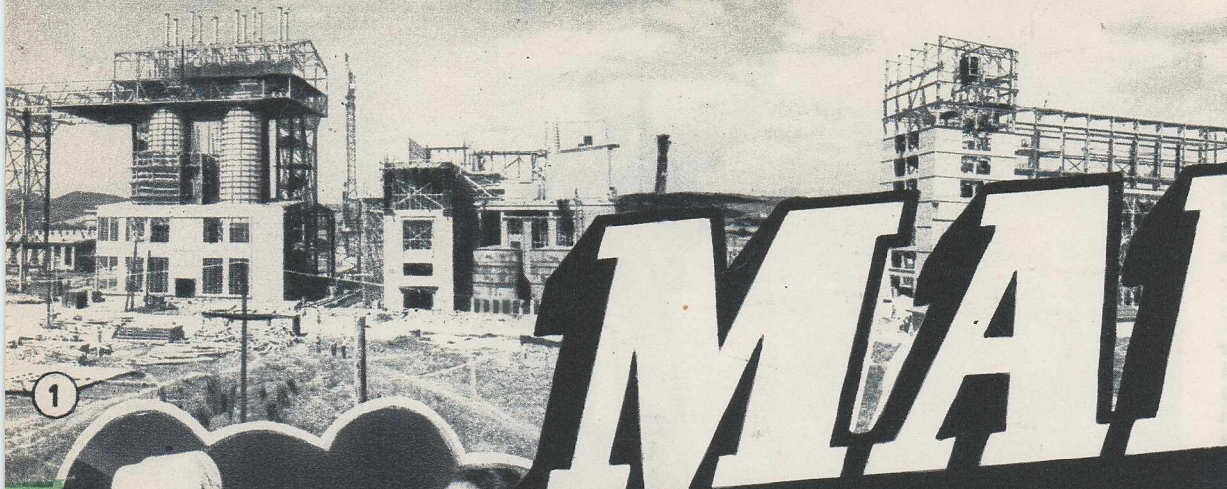
Azi: din nou pe pământ francez, dar de astă dată în uniformă N.A.T.O., Speidel primește „onorul” ostașilor francezi.

In apărarea onoarei, independenței și suveranității țării sale, poporul francez s-a pronunțat nu o dată pentru libertate, democrație și pace.

MAI BO

În vederea continuării mai departe și într-un ritm intens a industrializării, investițiile au crescut în anul acesta la 17,6 miliarde lei. Iată câteva dintre noile obiective industriale care vor intra în funcțiune în 1959-1960 și în anii următori.

1) Govora trăiește astăzi un trepidant ritm de viață. În 1959-1960 uzinele sodice care se construiesc acum vor intra în funcțiune.

2) Pentru industria ușoară și alimentară volumul investițiilor va fi cu circa 53% mai mare decât în 1958. Prin investițiile prevăzute se vor pune, între altele, în funcțiune capacități noi cu producții de 3.700 tone fire de humbac, 800 tone fire de lână, 5 milioane mp țesături din fire sintetice, 2,2 milioane bucăți tricotate etc.

3) În primii trei ani care au trecut de la Congresul al II-lea al P.M.R. s-au construit aproape 40.000 de apartamente. În 1959, volumul construcțiilor de locuințe va crește și mai mult, investițiile mărirându-se în acest domeniu cu 25% față de 1958.

4) În curând, la Săvinești va intra în funcțiune uzina de fire și fibre sintetice relon, iar în următorii 2-3 ani va fi construită o nouă unitate de fibre sintetice, cu o capacitate de 5.000 tone/an rolan.

5) 430.000.000 kWh energie electrică anual va furniza centrala hidroelectrică „V. I. Lenin” de la Bicaz.

6) Numai din celuloza pentru viscoză ce se va produce, între altele, la Combinatul de valorificare a stufului de la Brăila, se vor obține aproximativ 120.000.000 mp țesături.

7) O deosebită dezvoltare o va lua industria chimică. În următorii doi ani vor fi puse în funcțiune aproximativ opt uzine și fabrici noi și 28 de noi secții. Printre aceste obiective se numără și o unitate petrochimică la

GADE!

grupul industrial Borzești, care va produce în prima etapă 25.000 tone/an cauciuc sintetic.

8) De la 152.000 tone în 1958, producția de îngrășăminte chimice va crește anul acesta la 282.000 tone. La aceasta, o contribuție importantă o vor aduce Fabrica de îngrășăminte azotoase Roznov și secția de îngrășăminte azotoase de la Combinatul chimic Făgăraș.

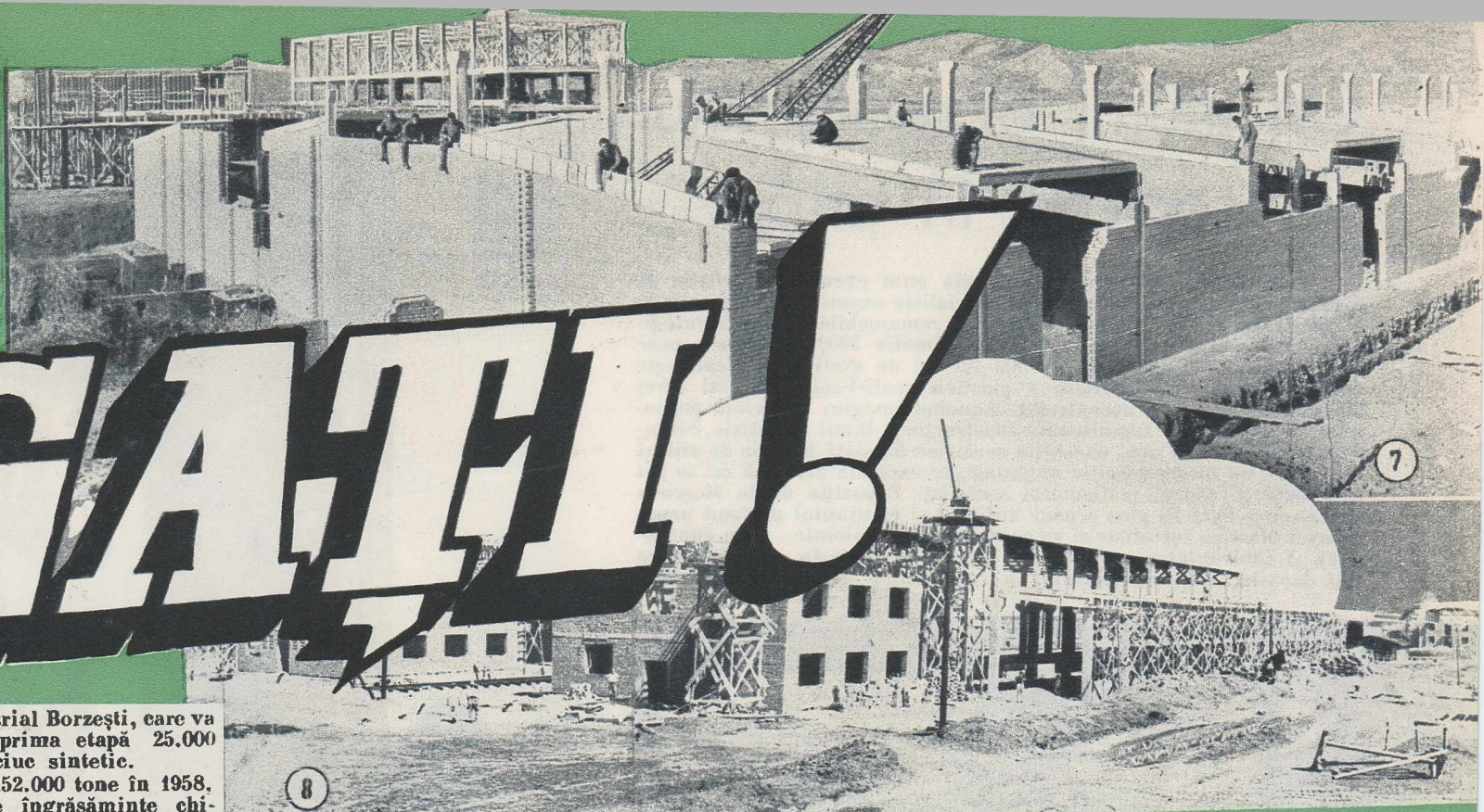
9) În București va începe construirea unui combinat de produse lactate cu o capacitate de producție de 3.000 hl lapte pe zi; va începe construirea unei fabrici de lapte praf cu o producție de 1.500 tone anual.

10) Trebuie ca în 1960 importul nostru de zahăr să fie lichidat. În vederea acestui lucru, pe lângă măsurile pentru dezvoltarea culturii sfecclei de zahăr, în 1960 vor fi puse în funcțiune două fabrici noi.

11) Noi nave, de tonaj mai mare, sînt prevăzute a se realiza în 1959; alături de acestea se numără multe alte produse noi, de înaltă tehnicitate, multe alte utilaje și mijloace tehnice moderne, cum sînt: primele locomotive Diesel electrice, combine perfecționate pentru recoltat porumb etc.

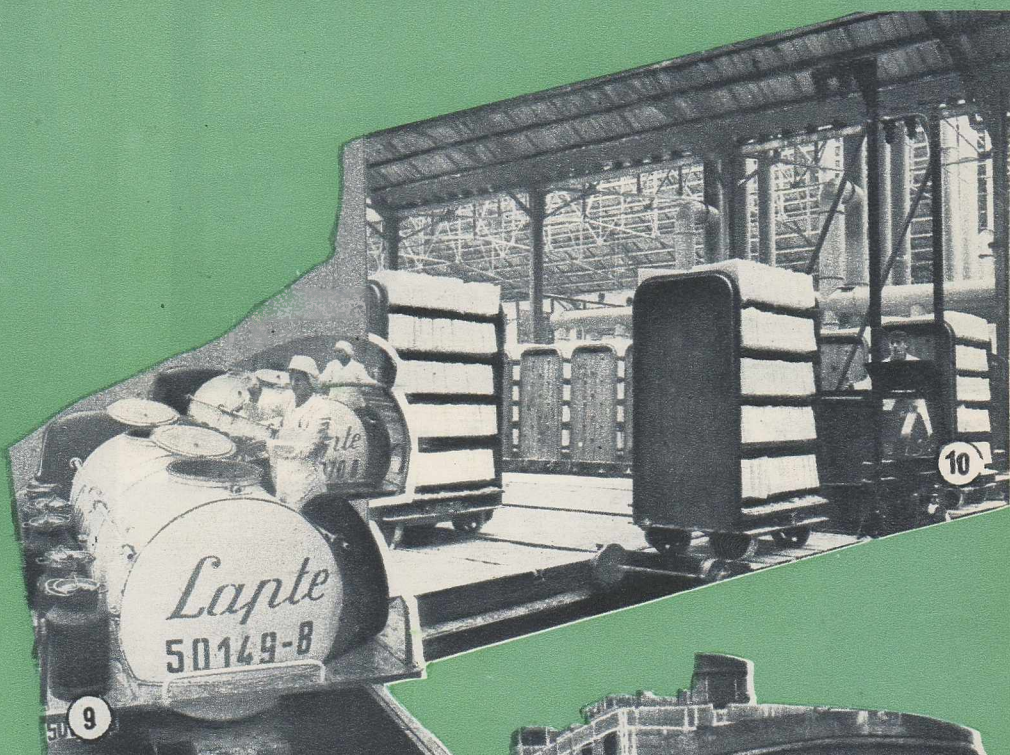
12) În anul 1959 vor intra în funcțiune: un laminor de 650 mm cu o capacitate de producție de 550.000 tone/an și o mare distilerie de gudroane la Combinatul siderurgic Hunedoara; trei cupatoare Martin (reconstruite), la Combinatul metalurgic Reșița; o nouă linie de laminare și completări la linia nr. 2, la uzinele „Nicolae Cristea” - Galați ș. a.

13) Anul acesta începem construirea a trei unități de valorificare industrială complexă a lemnului. De asemenea, pe lângă noua fabrică de la Gălăuțași se vor construi încă două fabrici noi de mobilă, precum și noi secții de plăci aglomerate și plăci celulare.

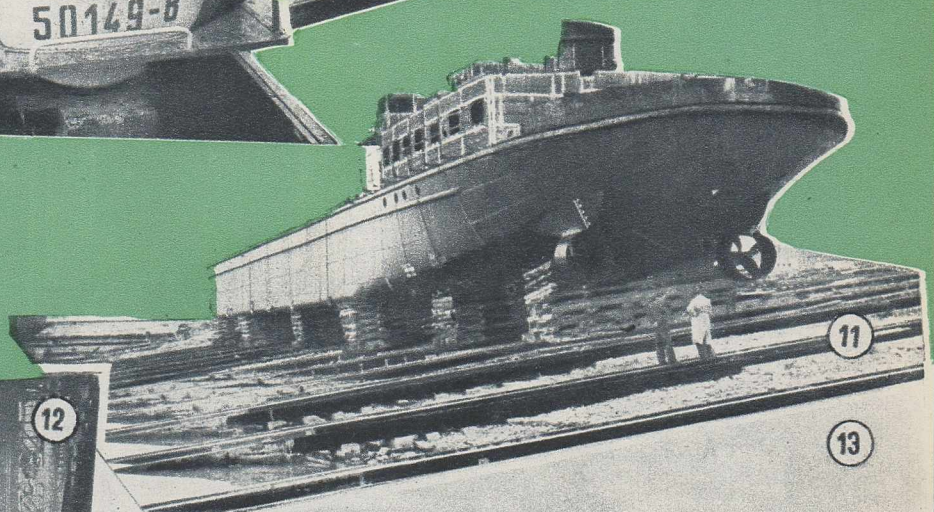
8

7

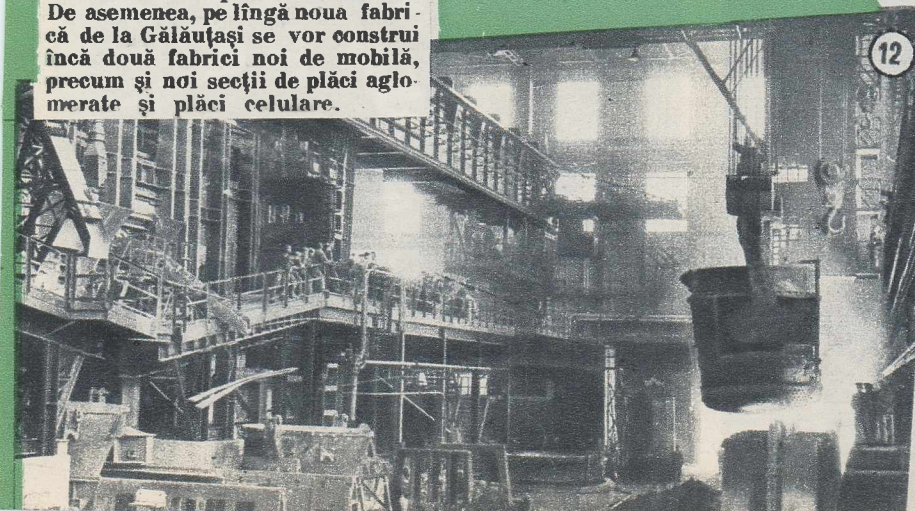
9

10

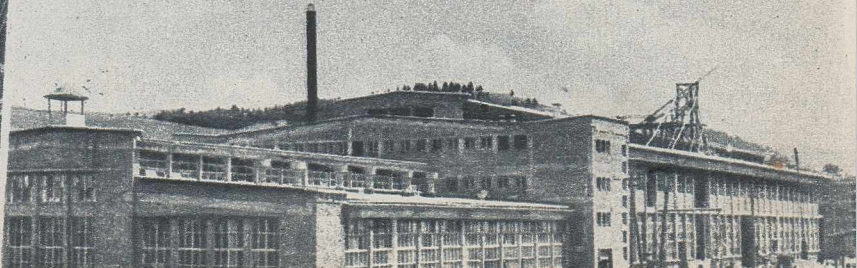

11

13

12

Un triumf al realismului socialist în artă

Moscova este în aceste zile gazda unui eveniment artistic de răsunet mondial: douăsprezece state socialiste expun în uriașa sală de expoziție de lângă Kremlin cele mai remarcabile lucrări contemporane de artă plastică. Din cele aproximativ 3000 de opere expuse (800 picturi, 500 sculpturi și 1500 lucrări de grafică) se deslușește imaginea plină de vitalitate a plasticii realist-socialiste, al cărei triumf este astăzi de necontestat. Aducând imagini din viața popoarelor respective, din tumultuoasa construcție a lumii socialiste, conturând chipul omului nou, expoziția confirmă totodată bogăția de stiluri personale, de forme specifice naționale, de expresie artistică ce se pot manifesta în cadrul realismului socialist. Expoziția de la Moscova dezvăluie o dată în plus sensul militant și conținutul profund uman al artei plastice socialiste și va contribui, neîndoiește — prin cunoașterea și confruntarea reciprocă pe care o prilejuieste — la înflorirea mai departe, mai triumfătoare, a realismului socialist în plastică.

↑ Dun Si-ven (R.P. Chineză): „Proclamarea Republicii Populare Chineze”.

↑ S. Ciulikov (U.R.S.S.): „Reverii de seară” (din seria tablourilor realizate în timpul călătoriei pictorului în India).

← În sectorul românesc al expoziției, ghizii revăd încă o dată lucrările expuse.

↓ Kim Rin Kvan (R.P.D. Coreeană): „Ostași eliberatori”.

Generalul Darling
și vînătorii de ci-
prioți... „vii sau
morți”.

DECLARAȚIA CARE ILUSTREAZĂ

MEDIAȚIA

de Lascăr SEBASTIAN

După cum se știe, ciprioții își continuă lupta nefricată pentru libertate. Ei riscă percheziții militare și lovituri de bastoane de cauciuc, lagăre de concentrare și arestări în masă, împușcări pe ulițe și împușcări la zid. Nimic nu li se pare nici prea mult, nici prea greu pentru dobîndirea independenței lor.

Omul iubitor de libertate, în orice punct al globului pămîntesc s-ar afla, urmărește cu admirație și cu urări de izbîndă această mare bătălie cetățenească. E ca și cînd ar fi vorba de propria lui cauză.

Nu tot așa privesc lucrurile colonialiștii britanici. Dușmani ai oricărui fel de libertate, ei folosesc forța ca să-și păstreze privilegiile în Cipru.

„Chestiunea Ciprului — a scris, cu puțin înainte de lansarea „planului Macmillan”, bătrînelul ziar conservator „Times” — a devenit un conflict de putere între Grecia și Turcia, în care Marea Britanie are, într-un anumit sens, rolul de mediatore. Ea are, desigur, propriile sale interese în Cipru, însă interesele acestea nu au mare valoare atîta timp cît se menține starea de conflict. Este necesar ca Marea Britanie să continue a depune eforturi. Dacă turcii și grecii nu vor ajunge în cele din urmă la o soluție, s-ar putea ca Marea Britanie să fie nevoită să impună ea soluția”.

Din acest pasaj de ziar conservator se vede bine ce dramă sfîșietoare îi e dat să trăiască

Angliei imperialiste. Ea, biata, nici nu s-ar băga, nici nu s-ar amesteca. Dar o silesc ciprioții. Trebuie „să medieze”. Firește, nu în te miri ce sens, ci într-un anumit sens. În sensul ei, colonialist. O, desigur, Marea Britanie are prin partea locului niscăi interese. Nimic nu se face fără un interes egoist, animalic, hrăpăreț, cîtă vreme ești colonialist. Dar interesele sînt în pericol, de vreme ce patrioții din Cipru nu sînt cuminți și se agită. Și cum o putere imperialistă ca Anglia umblă numai după interese de mare valoare, concluzia e clară. Deci, ciprioții trebuie cumințiți. Deci, e necesar ca Marea Britanie „să depună eforturi” — eforturi care se numesc bîte de cauciuc, arestări și execuții — și „să impună o soluție” (care poate fi, la urma urmelor, și o soluție de sublimat corosiv. Dar, ce să-i faci?...). Și astfel, „mediația” funcționează: ciprioții sînt bătuți, închiși sau uciși.

E o treabă singeroasă, pe viață și pe moarte, care-și găsește ilustrarea nu numai în cinice articole de ziar, dar și în niște declarații fățiș bestiale, pe care unii le și admiră. Cînd un rege a spus cîndva: „După mine, potopul!” — istoricul burghez a căzut în extaz. Cînd, în vremea noastră, un criminal de rînd, ajuns ministru al „milenarului” Reich hitlerist, a lansat lozincă: „Numai ce aud de cultură și-mi vine să scot pistolul!” — pitecantropul prusac a exultat de entuziasm.

Din păcate, bestiile n-au murit. Nici admiratorii lor.

De aceea sînt perfect incredin-

țat că generalul englez Kenneth Darling, fost general al parașutiștilor care s-au năpustit ca norul de lăcuste asupra Iordaniei, iar acum conducător al represaliilor din Cipru, se bucură de admirația tuturor colonialiștilor. Căci, la niște manevre militare ce s-au desfășurat la Athalassa, în apropiere de Nicosia, generalul a făcut, cu microfonul la buze și în fața ostașilor săi, o declarație ritoasă, memorabilă, nemuritoare:

„Eu voi curăța Ciprul de teroriști!”

„Teroriștii” sînt — cum e ușor de ghicit — ciprioții, care cer independența; care urmăresc cu tenacitate și cu spirit de jertfă curățirea țării lor de colonialiști.

Călaul în straie de general a adăugat cu cinism:

„Singurii teroriști care mă interesează aci sînt cei ce mor. Am intenția să curăț locul de teroriști. Puneți-vă pe treabă și dovediți că sînteți trăgători de elită.”

Se recunoaște în această declarație belicoasă străvechea piraterie a colonialismului britanic. Acest „darling” pirat amintește totodată graiul isteric, de sub mustața-muscă, al marelui caporal Adolf, semănătorul de moarte. Sînt aceleași spume la gură, e aceeași duhnire a putrefacției, e aceeași infumurare războinică, singeroasă.

E declarația care ilustrează exact „mediația” și „soluția” imperialului colonialist.

Numai că ciprioții nu conțesc lupta lor pentru libertate!

REFLEXE BELTEXE

HIBERNARE LA CALD

Arătînd că țările semnatare ale pactului de la Bagdad fie că se retrag, fie că sînt în criză, ziarul „Neue Zürcher Zeitung” scrie că: „viitorul acestui pact nu este prea clar... Pactul a intrat într-un fel de stare de hibernare... Turcia ar dori să mențină pactul de la Bagdad (măcar) la amplexarea sa redusă, adică fără Irak, și să-l întărească eventual prin intrarea S.U.A.”.

Intr-adevăr, doar America de Nord lipsea pentru a întări pactul de la ... Bagdad. Dacă s-ar mai retrage și Turcia, înscrîndu-se în schimb Franța, pactul anticomunist de la Bagdad ar fi complet, cuprinzînd următoarele țări arabe: Anglia, S.U.A. și Franța.

NICI O SURPRIZĂ

După înfrîngerea partidului republican în alegerile din S.U.A., ziarul „Frankfurter Allgemeine” a ținut să-și asigure cititorii:

„Indiferent dacă am considera că așa este bine sau nu, și după aceste alegeri americane vom avea de-a face... cu o politică neschimbată a Washingtonului față de Germania...”

Asta, pentru ca nu cumva să se creadă că politica „democraților” se deosebește cumva de cea a „republicanilor”.

LIBERE

Citîm în „Tribune de Genève”: „Statul major american s-a gîndit... să facă din Spania principalul bastion defensiv al Europei libere”.

Am ajuns s-o vedem și pe asta: statul fascist al Spaniei decretat principal apărător al „liberei” Europe! Ce să-i faci: dacă nu mai există Hitler!...

SUBSTRATUL

De cînd De Gaulle a venit la putere în Franța și partidul de dreapta social-cristin în Belgia, „conducătorii Pentagonului (ministerul de război al S.U.A....) s-au pronunțat în mai multe rînduri în favoarea admiterii Spaniei în alianța atlantică” — scrie ziarul „Tribune de Genève”.

Se pare că se și trece la fapte, S.U.A. propunînd intrarea Spaniei în N.A.T.O. Astfel, Pactul Atlantic își va găsi, în sfîrșit, divizia albastră fascistă care-i lipsea.

DE LA CĂLCÎI LA URME

„Algeria rămîne pentru Franța călcîiul lui Achille”.

Bravo, „Combat”, ai zis-o bine! „Războiul care continuă... este rana... redeschisă care face din această țară un partener bolnav...”

Bine zis: războiul algerian e o boală de căpetenie a Franței de azi. Concluzia părea limpede: să fie lichidat războiul.

Da’ de unde! După ce a pornit atît de bine de la chestia cu călcîiul, „Combat” cere, în încheiere, „o Algeria pacificată”. Adică domoliță de trupele colonialiste de represune. Restul e clar...

UMOR...

Gazeta umoristică a Universității Columbia, sub titlul „Sînge, sex și sadism”, deplînge decăderea umorului în colegiile americane.

„Umcrisul contemporan din colegii — scrie revista — se exprimă prost, vulgar, scriînd dialoguri atît de luminate ca: „Te ador, fetițo, te ador atît e-aș vrea să te mîntuc. Să te inghit dintr-o dată. Dintr-o îmbrăcătură. El atunci, fetițo, cînd am să rigli, am să știu că ești acolo. Aceasta — spune revista — este reflectarea clară a maniereilor generației prezente”.

Revista universitară e unilaterală atuncî cînd tînde să dea toată vina pe tîneret. Oare modelele de umor ce i se oferă de către umoriștii „maturi” la televiziune și în revistele de mare tiraj din S.U.A. — sînt mai strălucite?

PANDORA

area cheamă, răscolește, fascinează — o știm cu toții. Mări bătrine își leagă calm, de milenii, apele în versurile poezilor, ori își zvircolesc frenetic valurile în tablourile pictorilor. Marea e o muză generoasă și veșnic tânără.

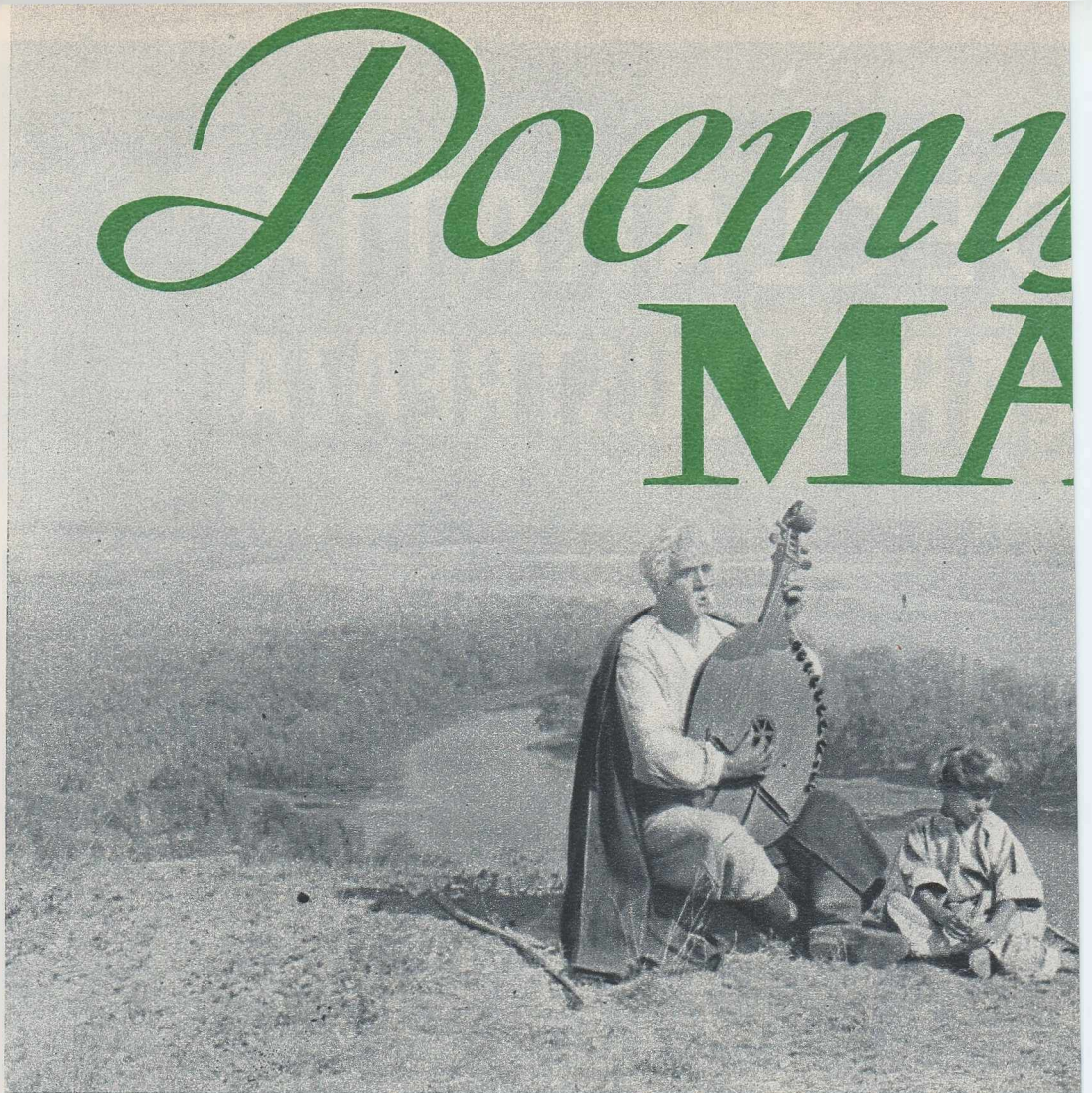
Aleksandr Dovjenko a scris și el un „Poem al mării”. Apoi s-a pregătit să-l transpună în imagine cinematografică. Dar despre marea pe care el o cântă, tratalele de geografie nu pomenesc nimic, iar poezii nu au prea avut timpul să și-o ia drept muză. Poemul lui Dovjenko e închinat uneia dintre cele mai tinere mări pe care o cunoaște Terra: marea Kahovka. Biografia ei nu are nimic comun cu cea a surorilor sale mai vîrstnice: ele își măsoară etatea în milenii, Kahovka — cu minuscula unitate de măsură a anilor. Seismelor geologice le-a luat locul mina puternică a omului sovietic. Mina aceasta a prins apele Niprului și le-a pus în calea vînturilor uscate, fierbinți, ce secău stepa Ucrainei. Despre această mare a scris Dovjenko. Iar povestea ei este însăși povestea oamenilor care au creat-o, a oamenilor care construiesc comunismul.

Așa și-a conceput filmul Aleksandr Dovjenko, acest scriitor și cineast sovietic de o personalitate artistică cu totul deosebită, din ale căruia opere transpare lirism, generozitate și profunzime a gândirii, patriotism fierbinte. Despre marea Kahovka va povesti chiar el, scriitorul născut în stepele ucrainene, venit să-și revadă bătrînul sat în locul căruia vor domni în scurtă vreme apele tinereii mării. Dovjenko, creator al scenariului și regizor al filmului, se gîdea să joace el, personal, în acest rol cu nuanțe autobiografice. Un an și jumătate a zăbovit printre oamenii din Novaia Kahovka, trăindu-le viața, împărțindu-le bucuriile și grijile. Totul era pregătit, actorii erau aleși, o parte din repetiții săvîrșite, cînd, cu cinci zile înainte de începerea filmărilor, Aleksandr Dovjenko s-a stins din viață.

„Poemul mării” s-a născut, totuși, imagine cu imagine, pe peliculă. Îndurerați dar însuflețiți de amintirea și dragostea purtată maestrului, cineștii ce alcătuiau echipa au dus la capăt opera începută cu atîta pasiune de Dovjenko. În fruntea lor se afla soția artistului, Iulia Ippolitovna Solnșeva, artistă emerită a R.S.F.S.R., secondată de regizorul L. Pciolkin, de operatorul G. Eghiazarov și de compozitorul Gavril Popov. Și în film se recunoaște, respectată cu o emoționantă fidelitate, întreaga personalitate a celui ce a conceput acest poem cinematografic.

Spuneam că Dovjenko a vrut să povestească, cu penelul muiat în minunatele culori ale peisajului ucrainean și pe paginile ecranului lat, biografia Kahovkăi și a făuritorilor ei. Filmul său artistic capătă astfel și un caracter documentar. Și, totuși, e puțin probabil că amănuntul anecdotic care declanșează acțiunea să fi fost într-adevăr real (de altfel, aceasta nu ar avea nici o importanță, într-atît ficțiunea artistului corespunde și se armonizează cu realitatea): în ajunul inundării vechiului cătun Kahovka, președintele colhozului tri-

Poemul MĂRII

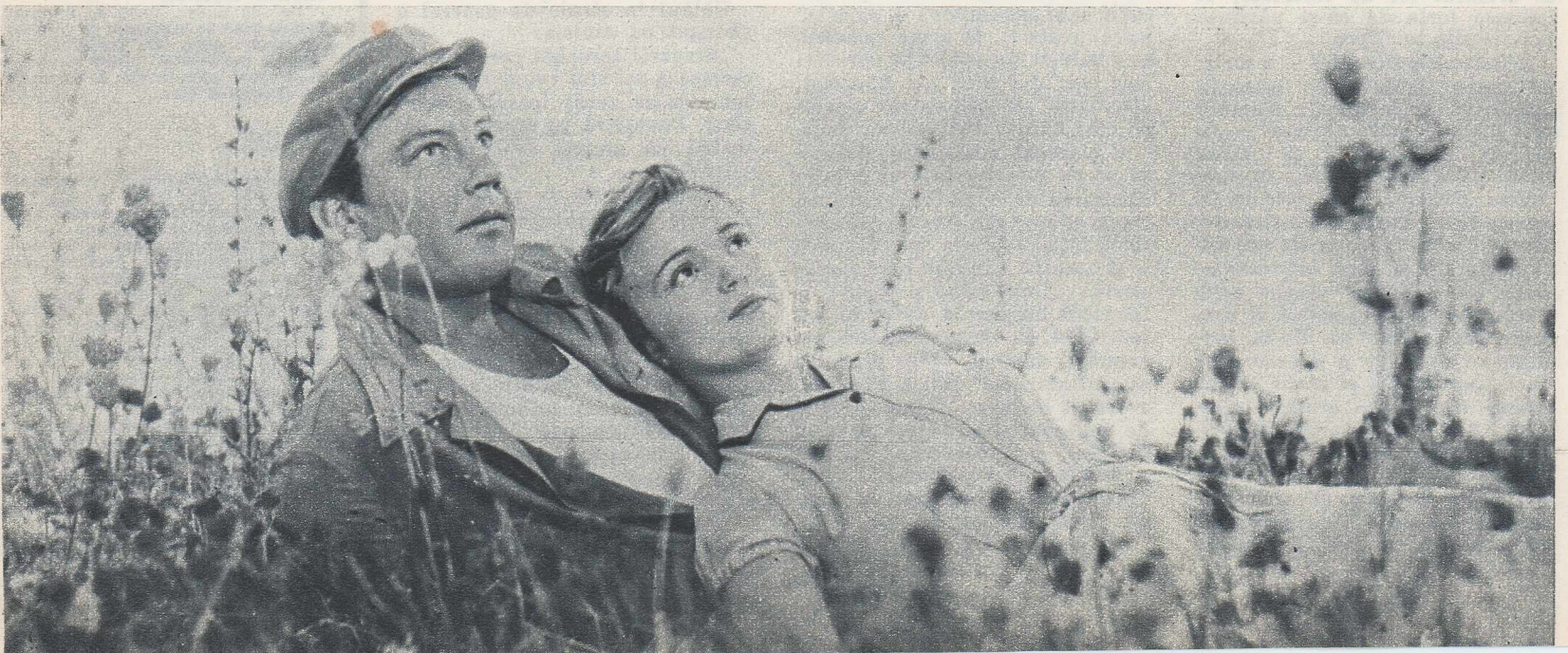

mite invitații tuturor consătenilor săi — aflați acum în diferite colțuri ale Uniunii Sovietice — chemîndu-i să-și revadă pentru ultima oară casele în care s-au născut, pămînturile pe care și-au petrecut copilăria, unde au suferit ori s-au înveselit cîndva. Și iată-i din nou împreună pe generalul Fedorcenko, care a și apărut aceste locuri de urgia hitleristă, pe colhoznicul-președinte Savva Zarudnii, iată, reveniți în sat un scriitor de vază și chiar o locțiitoare de ministru. Nu departe de vechiul sat cu case pipernicite și înnegrite de vreme, chiar pe malul viitoareii mări, se înalță noul orașel dăruit celor din Kahovka: case mari, luminoase, un adevărat palat al culturii, o școală admirabilă. Ultimii locuitori ai Kahovkăi părăsesc cătunul, îndreptîndu-se spre noile lor locuințe. Și, totuși, despărțirea nu e ușoară. O undă de nostalgie, de tristețe

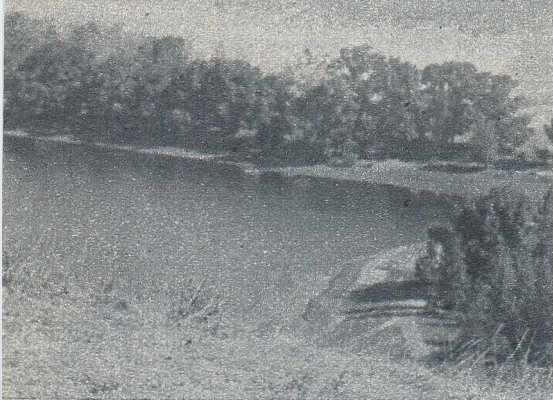
calmă, învăluie această parte a filmului: cum poți tăia bătrînul păr din curtea în care au trăit părinții și bunicii tăi, în care fiul tău a făcut primii pași? Cum te poți obișnui cu gîndul că apele vor năvăli în lunca în care ai păscut oile în copilărie, ori ți-ai plimbat draga pe înserat? Ei bine, nu! Grigori Șian și Domna Timofeevna nu vor în ruptul capului să plece: s-au urcat pe acoperișul unei căsuțe pe jumătate dărîmate și amenință pe buldozerist că vor rămîne acolo, chiar de se vor năpusti apele asupra lor!

Dar, iată că, dincolo și peste aceste momente în care trecutul, cu amintirile sale, îi trag înapoi pe oamenii stepei ucrainene, filmul transmite poezia virilă a marilor transformări petrecute în viața și conștiința omului sovietic. Peste pămînturile Kahovkăi se grăbesc — vii, vesele, harnice — nimicind vechiul pentru

Nicăieri nu sînt atît de frumoase amurgurile ca în stepele Ucrainei! Mai ales cînd ești îndrăgostit (actorii A. Parhomenko și N. Naum).

R III

↑

Bătrînul cobzar (artistul poporului din U.R.S.S. — I. S. Kozlovski) cîntă frumusețea peisajului ucrainean.

a făuri noul, buldozerele, tractoarele, excavatoarele. Filmul capătă atunci rezonanțele maiestuoase ale unei simfonii închinată muncii, imaginile sînt coplesite de pulberea fină a apelor Niprului care sting praful caselor și al pietrelor sfărîmate.

Dominînd peisajul acesta înălțător și înălțat de mina omului, omul sovietic, portretul acesta colectiv pe care spectatorul îl reface din numeroasele portrete individuale, existente în film, rămîne, totuși, cel mai pregnant element. Pentru a da personajelor viața personală și a reda în același timp substanța sufletească comună oamenilor sovietici, valoroși actori și-au dăruit arta: B. Livanov, în rolul generalului Fedorcenko; Boris Andreev, în cel al președintelui de colhoz; M. Tarev, în rolul șefului șantierului hidrocentralei; I. Kozlovski, în rolul cîntărețului cobzar; M. Romanov, în rolul scriitorului (remarcați: din patru mari actori, trei sînt artiști ai poporului din U.R.S.S.). Principalul rol feminin — cel al Katerinei, fiica lui Zarudnii — este interpretat de tînăra actriță Zinaida Kirienko, cunoscută nouă din trilogia „Pe Donul liniștit”, în care a creat rolul Nataliei.

La unul din congresele scriitorilor sovietici, Dovjenko afirma: „Pentru a-i emoționa pe spectatori e nevoie ca nu numai actorii, ci și autorul să fie emoționat. Pentru a zgudui, trebuie să fii zguduit. Pentru a bucura, pentru a lumina lumea lăuntrică a spectatorului, trebuie să porți lumina în inimă și să ridici adevărul oieșii la nivelul inimii, iar inima s-o fii sus”.

Dovjenko a purtat lumina în inimă și a ridicat adevărul vieții la nivelul inimii sale generoase pe care a înălțat-o atît de sus. Și lucrul acesta se simte chiar și în filmul pe care nu a mai apucat a-l termina.

Sanda FAUR-DIMA

Și lat-o pe Katerina împreună cu tatăl ei, președintele colhozului (Boris Andreev), în spațioasa locuință pe care au primit-o, în noul orașel de pe malul mării Kahovka. →

Oare ce se petrece acum în sufletul Katerinei (Z. Kirienko) și al lui Golik (A. Tarabarinov)?

Cum am fost negru

de V. BILL-BELOJTERKOVSKI

Ilustrație de A. STOICESCU

Într-o seară tîrzie, pe cînd mă întorceam spre casă, am dat întîmplător peste un miting organizat de Ku-Klux-Klan. Am stat puțin și am privit, apoi am plecat drăcuind și scuipînd. Ce miting prostesc! Ce mascaradă! Lungi halate albe, glugi cu virfurile ascuțite și cu deschizături pentru ochi, torțe aprinse în mîini!... Ce să mai spun de cuvîntul introductiv al individului care prezida mitingul!

— Din partea excelenței sale împăratul vrăjitor, către toate spiritele: draconi, hidre, duhuri ale pădurilor și ale caselor, mari titani și furii, giganți-ciclopi și toți cetățenii imperiului vizibil și invizibil, cavalerii ai Ku-Klux-Klan-ului — rosti el — statutul nostru este: cavalerism, noblețe, înțelepciunea femeilor și hegemonia albilor! Ura!

— Ura! — răspunseră în cor „cavalerii”, agitănd în același timp torțele.

— Ce stupid! Ar fi mai bine să nici nu-mi mai amintesc — îmi spusei, și-mi scuturai capul ca și cum aș fi vrut să-l deșert de gînduri inutile.

...Era o noapte plăcută de vară. Ajunsesem într-o stradă largă, puternic luminată. Din direcția opusă venea un negru tînăr și înalt. Pășea încet, cu capul puțin plecat. Pe față i se puteau citi semnele unor adînci preocupări. Probabil că din această pricină nu-l zărise pe omul beat care, ieșind dintr-o berărie, se poticni și dădu peste el. Omul acela era un „alb”. Avea fața îngustă, rasă și niște ochi rîi, ca de lup. Recunoscu în el pe unul din banda Ku-Klux-Klan-ului.

Ciocnindu-se de negru, acesta îl fulgeră cu cîteva priviri crunte și, fără să rostească vreun cuvînt, îl scuipă în obraz. Drept răspuns, „albii” primi în falcă un pumn atît de solid încît fu proiectat cu capul într-o vitrină, al cărei geam trosni. Al doilea pumn îl întinse cu fața la pămînt. Era knock-out.

— Foarte bine! aprobai, dînd din cap. Dar acum dispari cît mai repede...

Negrul o luă la fugă și dispăru după un colț, tocmai în clipa cînd mai mulți inși, atrași de țipetele „albului”, care se dezmeticise, ieșiseră din berărie.

— Ce e? Ce s-a întîmplat? Ce-a fost? — curgeau întrebările unele după altele.

— Un negru! M-a lovit un negru! — se căina „albii”, făcînd pe victima.

— Un negru?!!

Se simțea în tonul acestei întrebări o nepută mirare, o nemărginită indignare și o furie întărită de marele număr de pahare cu whisky consumate.

— De ce te-a bătut? Cum de a îndrăznit?

— M-am poticnit și... i-am căzut în brațe — bombăni huliganul, luînd și mai mult aerul de victimă nevinovată, în timp ce se căsnea să se ridice în picioare.

— S-a zis cu băiatul! — îmi spusei, gîndindu-mă cu neliniște la negru. Știam că orice intervenție a mea, în favoarea lui, ar fi fost inutilă.

— Da' unde-i? Încotro a luat-o?! — întrebare nerăbdători albilor.

— Nu știu... N-am observat... M-a făcut knock-out.

Ca să impresioneze, schiță gestul de a-și șterge sîngele. Nu reuși decît să-l întindă și mai mult pe toată fața.

Asupra grupului amețit de alcool, sîngele avu efectul pe care-l are culoarea roșie asupra unui taur. Urlînd, bețivanii porniră la întîmplare, apucînd chiar în direcția în care se pierduse negrul.

— Stop! Oprîți-vă! — strigai eu.

„Albilor” se opriră și se întoarseră brusc spre mine. Strigătul îmi scăpase din piept aproape involuntar.

— Pe dincolo! Pe dincolo! După colț! — strigai, dînd din mîini și indicînd direcția opusă.

Ca la comandă, grupul porni glonț într-acolo. Folosind clipa prielnică, mă hotărîi să „fug de păcat”, să traversez strada și să dispar cît mai repede. Era însă prea tîrziu. „Albul” rămas în coada mulțimii întoarse pe neașteptate capul. Nu apucasem să ajung în mijlocul străzii, cînd un urlet cutremură văzduhul. Țipase el:

— Inapoi! Inapoi! Stați! Minciună! Ne-a înșelat! El! El! — și arătă spre mine, în timp ce cu picioarele lovea isteric caldarîmul.

În clipa aceea îmi dădui seama că nu ar mai avea nici un rost să fug; ar fi fost o imprudență care ar fi sporit bănuielele. În plus, trecătorii din față mi-ar fi barat calea. Nu-mi rămînea altceva de făcut decît să mă întorc spre mulțime și să aștept...

Simțeam cum mi se scurge sîngele din cap. Răsufierea parcă mi se tăia. Mă pregătii, totuși, de apărare. Voiam să le dovedesc că nu eu sînt vinovat de dispariția negrului, și că n-am alergat după el, fiindcă mă grăbeam să ajung acasă.

Răspunsul pe care-l auzii încă înainte de a apuca să deschid gura mă făcu să mă cutremur. Simțeam groaza celui ce se înecă.

— Păi, nu vedeți? — strigă inveninat „albii” arătînd spre mine — că și el e negru? Și în el curge sînge de negru! Și el e de rasă neagră!

— Așa-i! Așa-i! Negrul! Negrul! — îl susținură cîteva glasuri.

Înțelesei că fața mea arsă de soare se încercarea de a-l salva pe negru de urmărire stîrniseră bănuiele. Mă simțeam aievea în pielea unui negru în clipa cînd e lîșat. Chiar acest lucru cerea, vociferînd, și „albul”. Indiizii, turbați de-a binelea, se îndreptară spre mine, urlînd ca o haită de lupi. Se apropiară tot mai mult, tot mai mult... Încercai să strig ceva, dar glasul mi se pierdu în urletele și zarva gloatei...

— Lynch! Lynch! Lynch!

Ce cuvînt sinistru! Abia acum îi pricepeai cu adevărat sensul. Or să mă spînzure... Or să mă ardă...

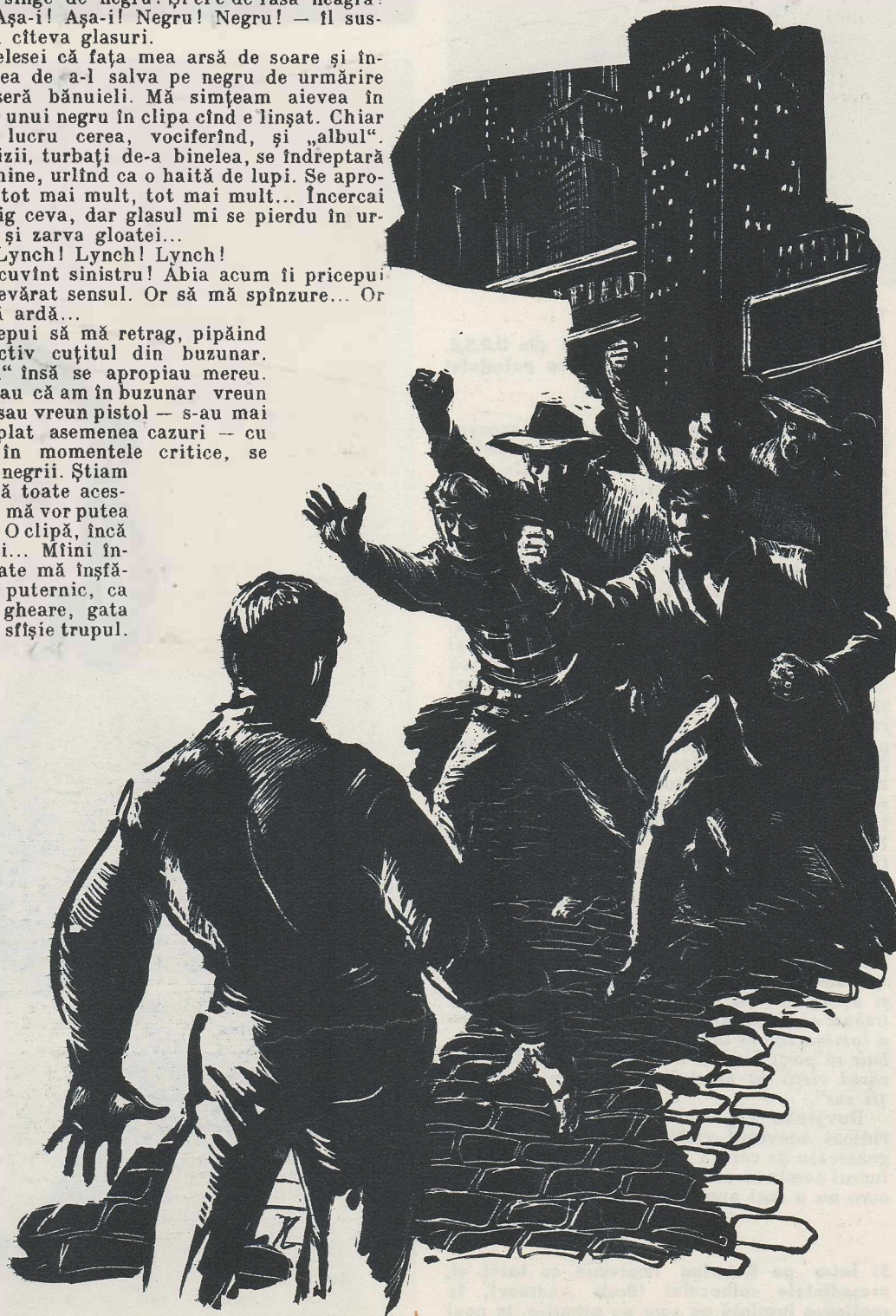
Începui să mă retrag, pipăind instinctiv cuțitul din buzunar. „Albilor” însă se apropiau mereu. Bănuiau că am în buzunar vreun brici sau vreun pistol — s-au mai întîmplat asemenea cazuri — cu care, în momentele critice, se apără negrii. Știam însă că toate acestea nu mă vor putea salva. O clipă, încă una, și... Mîini înfrigurate mă înșfăcară puternic, ca niște gheare, gata să-mi sfîșie trupul.

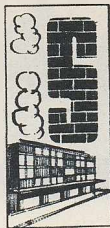
Mă smulg, le scap din mînă, săr în lături. Mă împiedic de șinele de tramvai. Răsufierea-mi întretăiată, vocea răgușită și groaza din privirile mele stîrnesc urlete răutăcioase. Din pricina pumnilor primiți în piept, în cap, în burtă, simt că mi se încețoșează privirea. Moartea! Moartea! Îi simt suflul respingător în duhoarea de whisky și în frîmintarea din jur...

Dar, ce s-a întîmplat?... Ce-i cu sunetul acesta repetat, strident. De unde vine huirul și zdrăngănitul acesta metalic? De ce s-a dat la o parte mulțimea?... Un tramvai, în goană, se apropie de ea. Doar eu, eu singur, am rămas lîngă șină. Tramvaiul gonește ca o vijelie. Geamurile-i luminate scînteiază ca niște fulgere. Cu aceeași viteză mă îndrept și eu spre el. Doar groaza morții și disperarea m-au putut îndemna să fac un asemenea salt pe scara tramvaiului ce gonea cu viteza unui tren. Mașinile țîșneau nebunește pe lîngă mine, orbindu-mă cu farurile și claxonînd. Epuizat, atîrnăm cu mîinile încleștate de bara vagonului.

Cînd, în cele din urmă, tramvaiul își încetini mersul, sării de pe scară... Strada asfaltată era dreaptă și netedă, asemenea unei mese lustruite. Mie mi se părea, însă, că picioarele mi se afundă într-o mlaștină...

— Se vede cît colo că tînărul ăsta e criță! — auzii în spatele meu un glas ironic...

chele. Schele ce se înalță pe lângă corpurile clădirilor, cu virfurile repezite către bolta albastră. Ai privit vreodată omul de pe schele, omul care, de jos, se vede mișcându-se ca o mogildeață, colorat sus, între pământ și cer, omul care își umple viața așezând mii de cărămizi?

E în firea omului să zidească, să înalțe, să prospere, să construiască. Și, de la primele lupte dintre ginți pînă la ultimul război mondial, omul a învățat să plîngă pe ruinele construcției sale și apoi să-și reia opera de la început, mai frumoasă, mai traică. În anii noștri omul a mai învățat să-și apere construcțiile, să țină piept și să lupte cu ghearele și cu dinții împotriva acelor care vor să-i distrugă zidăria. De mic copil, omul zidește, așază cuburi colorate și plînge în sughițuri cînd ele se dărîmă.

Făceam aceste meditații, despre om ca veșnic constructor, în timp ce mă uitam la un zidar cocoțat pe schela unui bloc din Baia Mare.

Mă smulse din gânduri strigătul unui dulgher, adresat mogildeței de sus:

— Hei, Hersch-baci, ia coboară! A venit la mata un tovarăș ziarist.

A început să coboare meticulos, încet, sigur. După câteva clipe, în fața mea stătea unul dintre acei oameni care și-au petrecut viața pe schele, mîngiind cu mîna lor aspră cărămizile roșii.

Știți cum arată, văzut de pe schelă, un oraș cu oamenii forfotind pe străzi? Asta numai un zidar poate să povestească. Atunci, cînd orașul vibrează sub el și vede pădurea de acoperișuri roșii, acolo, singur, pe schelă, se simte constructorul mareț.

Iosif Hersch, bătrînul zidar de vreo 62 de ani, mic de statură, cu fața simpatică, cu doi ochi mici, năzdrăvani, și o mustăcioară fercheșă, cunoaște acest lucru de pe la începutul secolului, de prin 1908. Ucenicia și-a făcut-o pe la cîțiva maiștri mărunți din Satu Mare. Ucenicie începută la 12 ani și încărcată de umilințe, trudă, suferințe. A ridicat și căsuțe mici, familiale, și case mari, cu multe etaje. Pe urmă a izbucnit războiul din 1914. Măcel, distrugere. Cred că nimănui nu i se strînge atît de dureros inima ca zidarului, cînd vede o casă năruindu-se...

Cîte schele a urcat pînă în anii noștri bătrînul Iosif Hersch? Dacă s-ar pune aceste schele una peste alta, Hersch-baci are impresia că ar putea urca pînă la cer. A lucrat blocuri mari pe Vasile Lascăr și pe Ștefan cel Mare în București, vile elegante pentru boiernași în cartierul bogătașilor la Cotroceni, a zidit la Malaxa și pe Filantropiei.

Buni meșteri sînt cei de prin părțile Transilvaniei! Ei erau căutați ca aurul peste hotare! Hersch-baci a fost luat și el să lucreze palate pentru grofi și baroni la Pesta, iar de aici castele pentru magnați în Fiume, în Italia.

Cîte case, cîte blocuri, cîte vile, cîte clădiri destinate huzurului inimaginabil a clădit acest zidar în cei peste 50 de ani de muncă! Și cu ce s-a ales în lumea cea nedreaptă din trecut? O bucată de piine neagră cu slănină și o ceapă, mîncate acolo, lângă schele, cu mîinile albite de var, alături de ortaci.

— Dar familia, la Satu Mare, din ce trăia? — am întrebat.

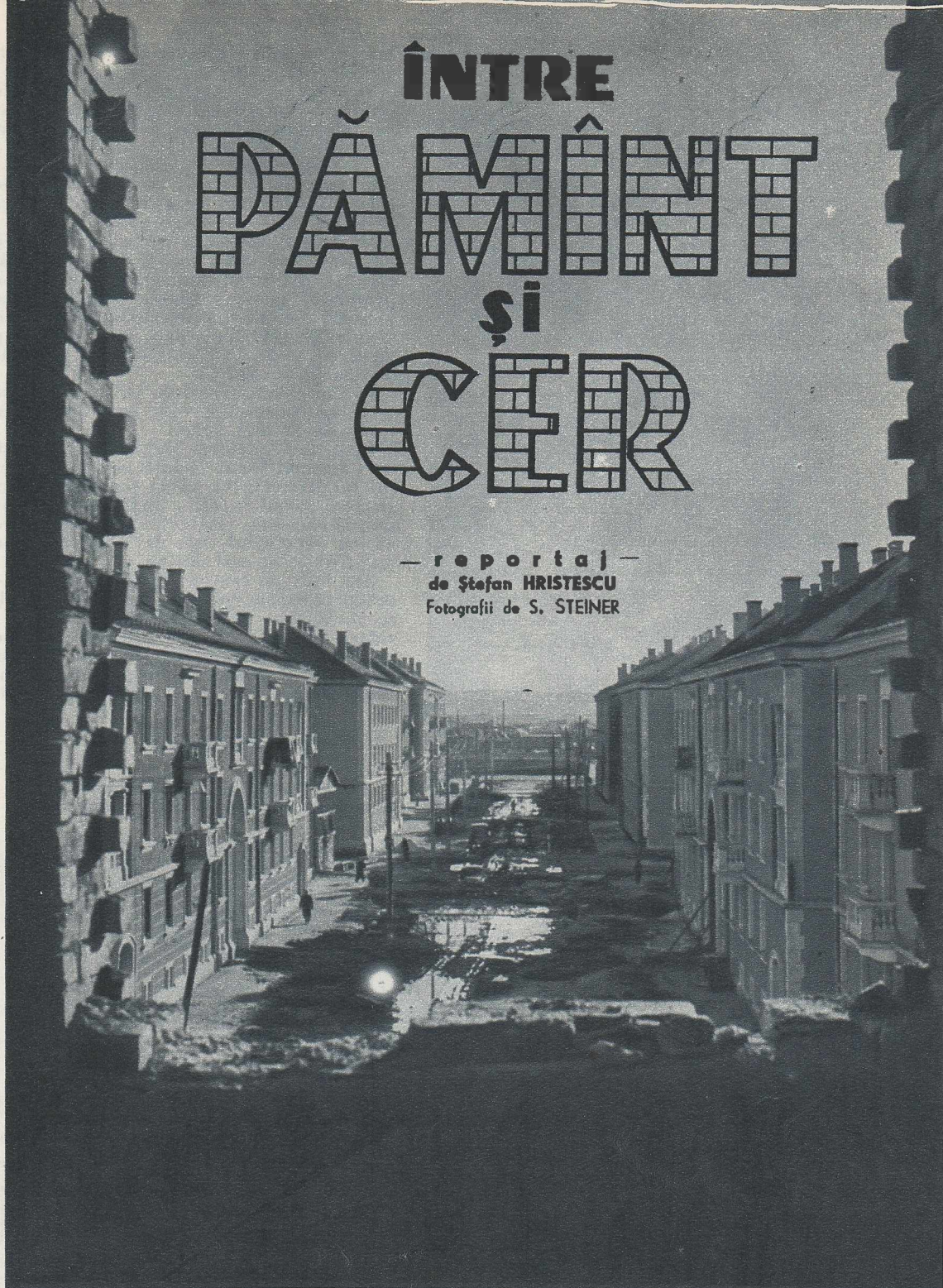
— Din ce să trăiască? Din ce le puteam trimite.

De cînd, însă, vremuri noi s-au statornicit la noi, alta e viața bătrînului zidar. Cîte construcții s-au înălțat spre cerul patriei în anii noștri? De la giganticele schele din Bicaz pînă la cele de la Casa Scînteii, și de aici pînă la noile uzine din Oltenia și Ardeal țara a fost împinzită de schele.

La ce bătălii a luat parte în această luptă pentru construcții Hersch-baci? La toate construcțiile monumentale din regiunea Baia Mare. Și la construirea policlinicii din Baia Mare, și la ridicarea noii hale moderne de la „Unio” - Satu Mare, și la înălțarea primei case cu două etaje din Oaș — spitalul din Negrești — și la construirea fabricii „Solidaritatea” din Satu Mare și la multe altele. Acum, bătrînul zidar lucrează la cea mai importantă construcție din regiune, la marele cartier de blocuri muncitorești. Iosif Hersch

ÎNTRU PĂMÎNT ȘI CER

— reportaj —
de Ștefan HRISTESCU
Fotografii de S. STEINER

O stradă nouă... într-un cartier nou.

se încăpățînează să stea pe schele, dar bătrînețea își face de cap. Aceasta va fi ultima construcție la care mai lucrează. Apoi se va pensiona.

— Ei, dar azi, cum o duci? — l-am întrebat în sfîrșit.

— Sîntem mulțămiți. Cîștig pînă la 1.700 lei lunar. Dar sînt și unii care iau 2.000. Am mai luat în casă cîte ceva: mobilă, radio, ne-am îmbrăcat și eu și nevasta, în fiecare iarnă tăiem doi porci... În concluzie: trăim mulțămiți. Și copiii sînt bine. Feciorul lucrează tot aici.

— Tot aici, la blocuri? — întreb.

— Da, aici. Veniți să vă duc la el.

Trecem pe lângă blocurile în roșu și ne oprim la o baracă care formează birourile șantierului.

Intrăm într-un birou, de aici în altul, unde un tînar lucrează la o masă doldora de proiecte.

— Pali, un tovarăș ziarist vrea să te cunoască — îi zice tînarului de la masă.

Acesta își ridică capul dintre hîrtoage, își întinde o mînă bătătorită și se prezintă:

— Inginer Pavel Hersch, șeful șantierului.

Rămîn uluit.

— Cum, dumneata ești fiul moșului?

— Eu.

— Și ești inginer?

— Sînt.

— Și lucrezi pe același șantier?

— Precum vedeți.

Lucrurile mi se lămuresc. Zidăritul, ca și meseria de miner, se moștenesc din tată în fiu. Într-o zi a anului 1938 — Pavel avea atunci 12 ani — tatăl său l-a luat la schelă. A învățat și el, ca și tatăl său, mai întîi cum se mestecă mortarul, apoi cum se cară mortarul și cărămizile. Tatăl i-a fost primul dascăl în mîinutul mistriei. Dar viața lui a fost mai puțîn încercată de traiul mizer al zidarului de pe vremurile burghezo-moșierești. Adolescentul Pavel Hersch a cunoscut ziua libertății, apoi, după cîțiva ani de muncă la înălțarea unor edificii ale socialismului, a urmat Facultatea de construcții din București. Din fundul țării, de pe meleagurile bîimărene, un zidar din tată în fiu vine în Capitală și intră pe poarta facultății.

Au urmat cinci ani de învățătură. Studiul a fost cîteodată mult mai greu ca zidăria. Pavel Hersch a primit bursă, a luat masa gratuit la cantina facultății și a locuit într-un cămin frumos.

După cinci ani, cînd s-a întors, tatăl său l-a luat deoparte:

— Ascultă: dacă acum ești inginer, să nu-ți iei nasul la purtare, că mai ai de învățat multe de la mine.

Dar gîndiți-vă și dv.: cine poate să fie mai

mindru pe lumea aceasta că Pavel Hersch e inginer, decît bătrînul său tată?

De astă-iarnă, inginerul Pavel Hersch e șeful celui mai mare șantier de construcții din regiune — șantierul de blocuri muncitorești din Baia Mare.

Tînărul inginer a desfășurat planuri în fața mea, mi-a relatat că pînă azi au fost construite aici 267 de apartamente, că sînt în construcție tot atîtea, plus o școală de șapte ani, și că aici în curînd se va înfîripa un mic orașel. Mi-a vorbit de marea bătălie care se dă, după indicațiile înțelepte ale partidului, pentru ieftinirea prețului de cost al apartamentelor. Primele apartamente construite în 1956 au costat 100.000 lei, apoi au scăzut la 80, la 57, iar acum se dă bătălia pentru 50 și apoi 43.

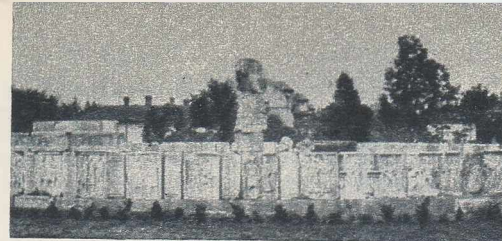
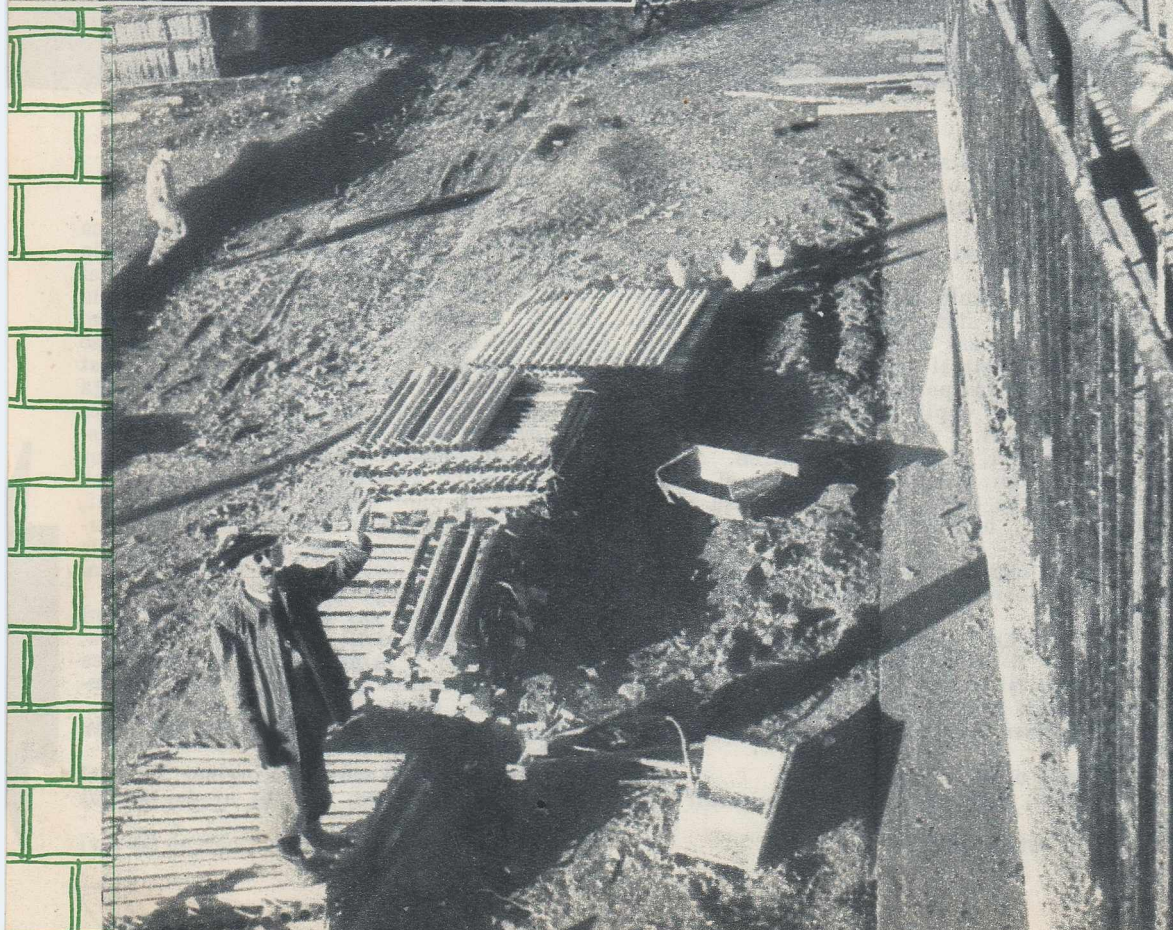
— Vom reduce și sub 43.000 lei costul unui apartament și vom face blocuri mai frumoase și mai bune.

Cînd îmi povestea despre toate acestea nu l-am mai văzut în față pe Palika, feciorul lui Hersch-baci, ci pe comunistul Pavel Hersch, omul hotărît, inginerul priceput, care la chemarea partidului ne va da, împreună cu ortacii lui, case de locuit mai bune, mai frumoase, mai ieftine.

Am ieșit pe șantier, însoțit de ei. Mi-au arătat blocurile noi, cu o bucurie de adolescenți. Stăteau acolo între două generații de zidari. În ochii lor luca atîta dragoste pentru ceea ce au plămădit minile lor bătrîtorite, încît am simțit, precis și clar, că blocurile acestea vor fi cu adevărat trainice.

← Bătrînul zidar Hersch.

Două generații de constructori: tatăl muncitor-zidar și fiul inginer-constructor ↓

MONUMENTUL de la ADAM CLISI

Macheta de ghips aflată în clipa de față la Institutul de arheologie din București — reconstitue cunoscutul monument de la Adam Clisi.

Inițial, monumentul avea o înălțime de aproape 20 de metri. Era compus dintr-un nucleu central din blocuri masive de piatră, împrejmuite cu piatră spartă, legată prin mortar (celebrul mortar roman a cărui compoziție n-a putut fi aflată pînă în ziua de azi) și cîmpusit cu plăci de piatră. Deasupra, sub acoperiș, stăteau orînduite metopele, crenelurile și ornamentațiile arhitectonice. Monumentul începea cu mai multe rînduri de trepte și se sfîrșea printr-un trofeu (mult prea deteriorat de trecerea anilor ca să mai poată fi cu precizie identificat).

Fotografia de sus reprezintă cea mai mare parte a resturilor arheologice ale aceluiași monument.

Mai mulți cititori ne-au întrebat de ce nu se procedează la reconstituirea monumentului.

Trebuie spus că problema aceasta a comportat, în primul rînd, îndelungate discuții și polemici chiar în cercurile de istorici, arheologi și oameni de cultură — încă de la sfîrșitul secolului trecut și pînă în prezent.

Pe scurt, iată „istoria contemporană” a monumentului.

La 1880, istoricul Grigore Tocilescu a demontat monumentul din localitatea Adam Clisi și l-a transportat, în bucăți, la București. Tot atunci s-au executat săpături împrejur, descoperindu-se numeroase fragmente prăbușite și îngropate de scurgerea anilor. O parte din piese nu au fost găsite. Cu toate acestea, sîntem în prezent în posesia celor mai importante părți ale monumentului original.

În București, fragmentele transportate au fost adăpostite în curtea universității (universitatea avea pe vremea aceea o curte, azi ocupată de unul din corpurile clădirii). De aci au fost transportate în Parcul Libertății, în clădirea fostului Muzeu militar. În preajma primului război mondial, muzeul demolîndu-se, fragmentele au fost înșiruite pe una din aleile parcului. Vreme de cîteva decenii au fost lăsate în părăsire.

Cei mai mulți istorici și arheologi au ajuns la concluzia că o reconstituire a lui ar fi o măsură neștiințifică. Ipotezele lui Tocilescu, ca și cele ulterioare lui — cu privire la forma adevărată a monumentului, și mai ales cu privire la înșiruirea originară a metopelor — nu pot fi considerate perfect valabile.

După 23 August, monumentul a fost transportat în curtea clădirii de pe șoseaua Kiselev în care, recent, a fost organizat Muzeul de istorie a P.M.R.

I. MURGU

CORESPONDENȚĂ DIN R.P. UNGARĂ

de KATONA Istvan

FLOREASCA BUDAPESTANĂ

Mahalaua Maria Valeria

Așa va arăta noul cartier budapestan.

Timp de treizeci de ani mahalaua budapestană Maria Valeria a ogândit mizeria în care trăiau oamenii muncii și deseconsiderarea de care aveau parte această în regiunile trecute. Mahalaua aceasta data din vremea primului război mondial, când au

fost instalate acolo, temporar, spitalele militare. Ulterior, barăcile de lemn au devenit pentru mii de oameni „locuințe” — dacă li se putea spune așa acestor coșoabe mizerabile.

Hotărîrea guvernului ungar de a șterge pentru totdeauna de pe

hartă orașului acest colț al mizeriei a fost primită cu căldură de către opinia publică. Cu atât mai mult cu cît, o dată cu aceasta, a fost elaborat un plan ce prevede să se construiască aici cel mai modern cartier al orașului. Această parte nouă a orașului, în curs de construcție, ar putea fi asemuit cartierului Floreasca, pe care am avut prilejul să-l cunosc în timpul recentei vizite ce am făcut-o în București. Și aici, ca și în Floreasca, vor fi satisfăcute toate cerințele unor locuințe moderne.

Puternice excavatoare au și început să destelească vechea „preerie”, iar macaralele înalte cît șapte etaje, înfrunzind cerul, vestesc sfîrșitul vechiului și începutul noului și în aceste locuri. Uriașul șantier se va transforma în cinci cvartale mari de locuințe, însumînd 2.800 de apartamente, începînd de la tipul cel mai mic de garsonieră, compusă din cameră, baie și chibucină, pînă la apartamentele cu multe camere, destinate familiilor numeroase. Noul cartier va cuprinde școli, creșe, spălatorii mecanice etc. Iar cînd ultimele lucrări de pe șantier vor fi terminate, un număr de aproximativ 10.000 de oameni vor putea să se mute în această „Florească budapestană”.

Un nou cvartal de locuințe.

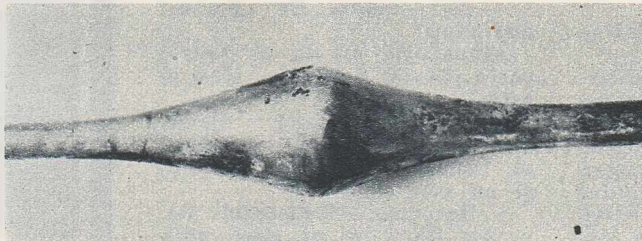
MOSKVICIUL CĂLOR DOI COLECTIVIȘTI

În gospodăria agricolă colectivă „Kossuth” din Mezötur, trăiesc și muncesc laolaltă doi crescători de porci pentru care încheierea bilanțului muncii pe anul trecut a fost rodnică: și-au cumpărat această mașină nouă, pe care cel mai tînăr dintre ei, Kalnai Imre, a luat-o „în păstrare”, așa cum se vede în fotografie. Noii stăpîni ai mașinii învață acum s-o conducă, iar în curînd, la sfîrșitul orelor de muncă, ea îi va purta oriunde le va dori inima.

DUPĂ 16 VEACURI..

În urma cu cîteva luni, un bătrîn agricultor din județul Szony, arîndu-și ogrul, a dat peste niște sarcofage vechi, cărora nu le-a dat nici o importanță. Dar, după ce specialiștii sosiți la fața locului au deschis primul sarcofag, și-au dat seama

că se află în fața celei mai senzaționale descoperiri de acest soi, din ultima vreme: rămășițele pămîntești ale unui episcop din perioada de început a creștinismului, mort acum 1600 de ani. Dar nu numai atât: pe oasele înalbite de vreme, au mai

Cirja episcopală.

fost descoperite bucăți de stofă de lînă și urme de pinzeturi de in. Lîngă brațul stîng, îndoit, se află — purtînd patina vremii — cirja episcopală, devenită acum celebră în toată lumea. Această cirjă, turnată în aur și plumb, s-a dovedit a fi un exemplar unic în lumea întreagă în ce privește vechimea, deoarece celelalte, similare, descoperite pînă acum, datează doar începînd din secolele al VI-lea și al VII-lea.

Toate indiciile arată că mor-

mintul datează din secolul al IV-lea și se află pe locul unui cimitir din epoca tirzie romană.

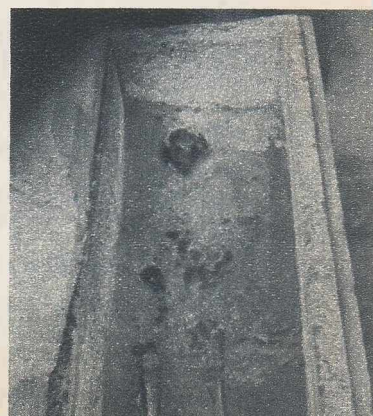
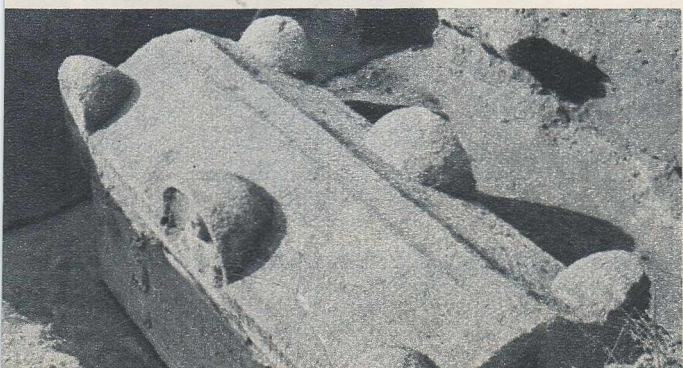
Antropologii au ajuns la concluzia că episcopul, un om de statură înaltă, aparținuse tipului uman dinaric și decedase în vîrstă de aproximativ 55 ani, din pricina unei maladii nervoase, în urma unei embolii.

Sarcofagele descoperite lîngă cei în care se află episcopul conțin și ele resturi importante de cantități de stofe, mătăsuri și

pinzeturi de in, care au îmbogățit colecțiile arheologice. Cercetătorii n-au terminat încă inventarierea și prelucrarea tuturor datelor obținute cu prilejul acestei descoperiri, iar cirja episcopală, fără pereche în lume, continuă să fascineze atât pe specialiștii cît și pe marele public.

Rămășițele acestea sînt valori ale istoriei.

Unul din sarcofage, cînd nu se știa încă ce ascunde în el.

SABRI președintele

— schiță —

de Dionisie ȘINCAN

Ilustrație de Val MUNTEANU

Dimineața Nadié l-a luat la rost pe Sabri că și-a uitat familia, că nu mai dă pe-acasă decât seara, târziu, și pleacă de cum se luminează. Copiii nu-l văd cu zilele și ea, Nadié, nu mai poate schimba cu el două vorbe. Sabri a ascultat-o tăcut. A înghițit cu noduri cât a mîncat, dar n-a zis nici pîs. Nuredin, fiul său, îl ținea de pulpana hainei și i se uita în ochi. Aisé, fiica lui, sta pe pat și-l privea stăruitor, cu ochișorii ei negri ca două bobite de smolă. Ce să mai spună Sabri? Toată lumea era împotriva lui. Se făcu pămîntiu de necaz...

Dar deodată îl pufni risul. Prea semăna cicăleala lui Nadié cu critica pe care i-o făcuse, cu trei zile în urmă, Alimănoaia în adunarea generală:

„Sabri acai — se pornise Alimănoaia — nu mai dă pe la gospodărie decât seara. Dimineața o pornește în stepă pe jos și face kilometri întregi inspectînd brigăzile. Parcă n-are șaretă în curte, și pe moș Ghinea, vizitiu. Moșul stă cu burta la soare cât îi ziua de mare.

„Il întrebi: ce faci, moșule? — și el rîde.

— De, ce să fac — zice el — dimineața sînt liber, iar după-masă mă odihnesc. Îl trimiți cu șareta după președinte și el se rățoieste:

— Nu mă duc. Sabri a spus să stau la dispoziția tovarășului inginer. Ingerul fugi la cîmp sau la tîrlă să vadă ce face turma sau se duce la vie să vadă cum merge teascul. Iar moș Ghinea, huzurește. Tovarășul Mocanu, secretarul de la raion, dă telefon:

— Alo, Cobadinul?
— Cobadinul — zic — gospodăria colectivă.

— Dă-mi-l pe Sabri — cere el.
— Nu-i Sabri — zic eu. E la cîmp.

Dă telefon mai târziu:
— Cu Sabri.
— Nu e aicea — zic — e la cîmp.

Sună iar pe seară:

— Sabri — zice el.

— Nu-i Sabri, tot eu sînt, Alimănoaia, socotitoarea. Peste o jumătate de oră intră o mașină pe poartă. Se dă jos tovarășul Mocanu.

— Să vină Sabri — zice el.

— Nu-i Sabri, e la cîmp — îi răspund.

— Tu, Alimănoaia — zice el — de ce nu-l dai pe Sabri la telefon? Sechestrezi omul și eu am treabă cu el. Socotitoare ești tu sau secretară?

Mă supăr atunci și încep să-i zic:

— Dumneata, tovarășe Mocanu, să nu-ți rîzi de mine. Eu nu-i sînt dădacă lui Sabri. Dumneata strigi la mine că nu-l dau, S.M.T.-ul umblă după el să semneze contractele, de la Constanța îl vor pe Sabri și dau peste mine, vine un ziarist de la București să stea de vorbă cu el, nu-l găsește și mă ia pe mine la întrebări:

— Cum trăiești — zice.

— Bine, mulțumesc. Mi-a făcut Joiana un tăuraș negru ca diavolul.

— Ai radio-n casă?

— Am — zic — da' ce te interesează pe dumneata?

— Așa — zice el. Da' chiaburi mai aveți?

Atunci mă uit la el dintr-o parte și-i cer delegația. Mi-o arată.

— Mai avem chiaburi — zic eu.

— Cum mai aveți? — se miră el. Inseamnă c-au mai fost unii și nu mai sînt.

— Intocmai — îi răspund. Da' pe ăia i-am dat pe mîna miliției.

Ziaristul făcu ochii mari:

— Cum așa? — întrebă el.

— Păi da, că s-au făcut o bandă și chibzuiau acum doi ani cum să-i înlătore pe comuniști. Am sărit tot satul cînd am aflat. I-am prins, cu ajutorul miliției, și i-am legat. Și așa se face că acum stau la pușcărie. După treaba asta tot satul a intrat în colectiv.

— Trăiești mai bine decât înainte? — întrebă el, iar.

— Trăiesc — zic — am casă nouă, mobilă de la oraș, cămara plină. Îi fac acum casă fiicei mele. I-am cumpărat covoraș și mobilă. Dar le țin împachetate că n-am unde să le pun. Nu cumva vrei să te însori?

— Nu — zice — nu mă-nsor. Cît ați căpătat la zi-muncă anul acesta?

Îi spun eu, el mă întrebă iar despre fiică-mea.

— Știi ce — zic eu — ce-ar fi să treci pe-acolo, pe la fabrica de țimplărie a gospodăriei? Întrebi de fiică-mea, Maria Alimanu, și-ți spune ea tot ce vrei.

Ziaristul rîde, își strînge hîrțile și dă să plece.

— Ei, ce faci? — îl întreb. Unde pleci? Așteaptă-l pe Sabri.

— Nu mai am nevoie de el — zice. Și pleacă. Dumneata ce zici, tovarășe Mocanu, trebuia s-anunț raionul?

Tovarășul Mocanu — rîde. Zice:

— Nu, Alimănoaie, n-aveai de ce să-l anunți. Dar acum dă-mi pe Sabri.

— Poate pot eu să-ți spun ce te interesează — îi zic.

Tovarășul Mocanu se supără. — După cite văd n-ai barbă și nu te cheamă Sabri.

— Așa e — zic eu — și-mi trag broboada pe frunte. Dar uite-l pe Sabri. Acum pică de la cîmp.

Sabri tocmai intra pe poartă.

— Și tu de ce ne-ai ținut cu vorba pînă acum? — a întreat-o pe Alimănoaia, Ion Nedelea după ce s-a potolit risul în sală.

Alimănoaia se uită mirată la cei din consiliul de conducere:

— Cum de ce? — întrebă ea.

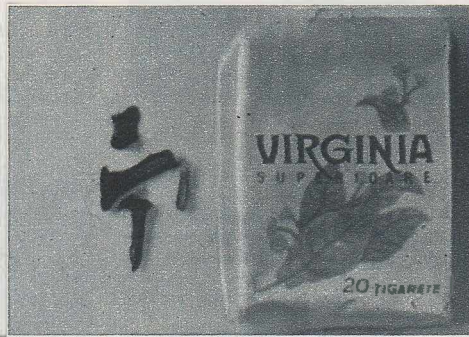
Iaca, să mai stea Sabri și la sediul gospodăriei că de-aia l-am pus președinte. O fi nevoie de el pe la fabrica de țiglă, și la cîmp, și la grajduri, dar nici aici n-are cine să vadă de treburi. Vine unul și altul și alergă după Sabri cu limba scoasă. Auzii că nici pe-acasă nu dă decât la miez de noapte. Are și el familie. Nadié se plînge de el. N-o face el toată treaba în gospodărie. Mai are și brigadieri la îndemînă. Familia noastră este mare și fiecare își are rostul lui în munca de toate zilele. Nu zic nu... e bun cuvîntul președintelui nostru și sfatul lui e de luat în seamă. Și-i bine că nu stă locului. Da' tot eu zic cum am zis... Să facă așa Sabri să dea mai des pe-acasă... Iar eu să nu mai am atîtea necazuri cu acei care-l caută la telefon... Asta-i".

★

Sabri s-a îmbrăcat în goană. Și-a luat pușca de vînătoare din cui și, val-vîrtej, cu Nuredin după el, a ieșit pe ușă, afară. Era puțin supărat, dar în uliță i s-a descrețit fruntea. Îl așteptau trei colectiviști, cu puștile pe umăr, să meargă la vînat de iepuri. Marta, cățeaua de vînătoare, i-o luase înainte, alergînd cu Nuredin spre plantația de la marginea Cobadinului...

Cît despre Alimănoaia... Nu-i vorbă — gîndi Sabri — înflorindu-i un zîmbet în colțul buzelor, bogată gură are socotitoarea noastră... Dar un pic de adevăr e în spusele ei.

TE VAD! TE VAD!

←
LA CONCURENȚĂ
CU I.C.I.
„COMBUSTIBILUL”

Concurență nelocală îi face întreprinderii „Combustibilul”, fabrica de țigărete „București”.

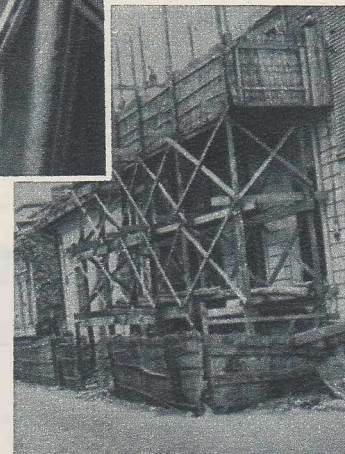
Dacă doriți, însă, un combustibil de calitate, consumați numai țigărete „Virginia-superioare” care în preț de 5 lei (cu transport cu tot) vă oferă butucii, crengii, cercojiți și uneori... chiar și tutun...

EXPOZIȚIE DE...

... materiale de construcție? Nu!... O supraetajare în str. N. Filipescu nr. 51 (raion Stalin) începută acum un an și care... mai poate să aștepte.

Fotografii de G. AGAPIAN

GENUL SCURT ȘI sensul actualității

Prin intermediul genului scurt, literatura poate sesiza prompt înnoirea neîncrețată și impetuoasă a vieții contemporane, să reflecte operativ aspectele semnificative ale realității noastre sociale.

Experiența clasicilor genului — mă refer la Cehov, Maupassant, Caragiale, Mark Twain — confirmă justetea reflecției lui Gorki: „Șchița nu este rezumarea unei proze-fluviu. Ea sensibilizează o idee mare cu mijloace artistice concise și eficiente.”

Dacă scriitorii de certă vocație pentru genul scurt l-au „trădat” mai mult sau mai puțin în ultimii ani (este vorba între alții de Remus Luca, Petru Vintilă, Ion Istrati), pentru a se dedica navelisticii ori reportajului, a apărut în schimb o nouă promoție de scriitori tineri, care s-au îndreptat cu entuziasm spre schiță și în ale căror pagini, încă nu lipsite de stingăciile debutului, respiră interesul viu pentru slujirea neîntrziată a actualității. Unii tineri autori de schițe ca Mircea Șerbănescu, Dumitru Radu Popescu, Dionisie Șincan, Pop Simion, Vasile Rebreanu, Grigore Beuran, Ion Băieșu și alții au demonstrat că și schiței îi este proprie reflectarea unor aspecte caracteristice din realitate, abordate dintr-o perspectivă militantă, că genul scurt poate să dea expresie generalizatoare faptelor, simțămintelor și aspirațiilor înalte ale omului nou.

Printre cei tineri, firește, că pe Francisc Munteanu nu-i mai pu-

tem trece, dar este cu neputință să nesocotim aportul său în oglindirea fenomenelor specifice zilelor noastre în cadrul unor foarte scurte și expresive povestiri. Cu „Hotel Tristete” și recentul „Cercul începe la etajul 3” Francisc Munteanu ne-a dat un mănunchi de schițe interesante care se axează în marea lor majoritate pe ceea ce aș numi luminarea sensurilor actualității. În treacăt vom spune că nu toate se află la același nivel, unele dintre ele păcătând prin cultivarea unui pitoresc facil în vădită contradicție cu interesul real pe care îl arată Francisc Munteanu literaturii de înalt mesaj. Dar când în paginile sale scrise cu neclătinată simplitate și autenticitate pătrunde prezentul, Fr. Munteanu obține rezultate valabile, deoarece nu mai de pe o astfel de poziție chiar cele mai mărunte gesturi ori comportări dobândesc un sens major. O bătrânică deplînge faptul că fiica, diplomată universitară, va trebui să plece în provincie. Mama, nemulțumită, este o văduvă, de profesie femeie de serviciu. Cum ar fi putut în trecut, o femeie ca ea, să-și țină copilul în facultate? Ideea este potențată cu îndeminare, replica tovarășilor de tren accentuează bucuria secretă a bătrânicii că fata ei „a ajuns cineva”. Orgoliul matern se grefează, de astă dată, pe un fond social și istoric revoluționar, nemulțumirea este de fapt pretext de intrare în vorbă cu vecinii de compartiment. Schița se întitulează concludent: „Dreptul de a fi mulțumit” și numără două pagini de text.

În schița „Logodna” D.R. Popescu surprinde cu simț al dealului portretistic procesul de eliberare al unui fost argat din chingile umilinței. Regăsirea demnității apare convingător, drept urmare a marilor transformări săvârșite de regimul democrat-popular. Reușita prozatorului este aici determinată de abordarea unei teme sociale clare, tratată fără concesii față de psihologism, încă frecvente la D.R. Popescu.

Pentru un scriitor, genul scurt este nu numai o școală de măiestrie, o cale ce duce la îmbogățirea experienței artistice; practica schiței îndeamnă scriitorii de a cunoaște multilateral și adinc viața constructorilor socialismului. Structura de „instanțaneu” a schiței prilejuiește oglindirea cât mai variată a multiplelor fațete ale actualității. Inițiativa recentă a Uniunii Scriitorilor din R.P.R. de a chema scriitorii la activitatea culturală de la sate și răspunsurile entuziaste primite făgăduiesc, între altele, o bogată recoltă de schițe și povestiri inspirate de traiul și lupta pentru belșug a țărănimii muncitoare. Avem nevoie de asemenea schițe, după cum avem nevoie și de altele inspirate de efortul eroic al clasei noastre muncitoare pentru realizarea marilor obiective ale construirii socialismului, așa cum se desprind ele din Expunerea făcută de tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej la ședința plenară a C.C. al P.M.R. din 26-28 noiembrie 1958.

Genul scurt, pentru a căruia întinire cu spiritul tradițiilor literaturii noastre realiste am pledat aici, poate intensifica și îmbogăți legătura scriitorului realist-socialist cu viața. Alături de cele mai bune romane, drame și poeme ale literaturii noastre, lucrările izbutite din genul scurt vor încheia o adevărată istorie contemporană a popoului nostru, a luptei sale conduse de partid pentru pace și socialism.

H. ZALIS

O PICĂTURĂ DE CERNEALĂ

Detalii pentru o eventuală istorie a șantierului Săvinești

de Dan DEȘLIU

Dacă treburile, curiozitatea sau întâmplarea te vor purta vreodată prin Săvinești (10 km de Piatra Neamț) vei contempla, desigur, cititorule, cu uimire și admirație, o serie de construcții industriale cum rareori ți-a fost dat să vezi. Când uzina de relon și combinatul chimic vor fi complet terminate, împreună cu instalațiile anexe, în locul sătucului de la apa Bistriței se va profila, impunător și elegant, unul dintre marile centre muncitorești ale patriei noastre socialiste. Aș vrea să-ți amintesc atunci câteva detalii de istorie pe care nu le va consemna nici o cronică, dar fără cunoașterea cărora vei înțelege prea puțin din grandoirea și sensul acestor prefaceri.

Să știi că aici, în toamna lui '56, nu era decât arătură: cîmp gol, sub cerul vinăt, cioturi de păpușoi retezat, sub ploile putrede fără capăt. Eu, astea nu le-am văzut. Ce-am auzit numai, la fața locului acum trei luni, ți le povestesc după cuvintele unuia din pionierii construcției — bătrînul meșter zidar Ioan Girardi.

„Era în septembrie, cînd am venit — și eram în total 30 de oameni. N-aveam nimic la îndemînă: apa o aduceam cu butoaietele, în cărăuși; nu electrică, nu barăci — nimic decât cîmpul și calea ferată. Reparația pentru lemne intrîrzi; am făcut primul foc din niște traverse vechi căpătate de la stația C.F.R. Mîncarea ne-o pregăteam într-un cazan pus pe-o vatră de cărămizi. Colac peste pupăză, s-a potrivit o iarnă timpurie, cu viscol și geruri încă de la-nceput de octombrie.

Tocmai cînd a dat primul viscol, ne sosește un transport de ciment Portland — 10 vagoane. Nu eram pregătiți, n-aveam unde să-l depozitam. Atunci s-au adunat zece oameni și au stat în viscol patru ore, pînă au încropit un sopron, ca să nu se prăpădească cimentul. Asta din proprie inițiativă; era spre ziuă. Tovarășul inginer nu știa și încă nu sosise la șantier.

În iarna aceea — '56-'57 — s-a lucrat la zidărie pe ger de —25 de grade. Lucrătorii, tineri mai toți — să mă iertați — dar ajungeau cîteodată să plîngă de frig pe schele:

— Nu mai pot, bre, nene Ioane, am înghețat ca un covrig!

N-aveam decât începători: nici un om vechi în meserie. Acum, vedeți, am 10 zidari și 4 mozaicari calificați de mine, aici, pe șantier. Tovarășul meu, Sandu Ion, dulgher localnic, din Săvinești, a calificat și el vreo 14 băieți.

Ei, ce-a fost a trecut!...

Acum, cînd terminăm aici, am zis așa, că noi toți mergem împreună, pe alt șantier, că va mai fi nevoie de noi...”

Astea toate mi le povestea tovarășul Girardi, meșter zidar cu 30 de ani de meserie în spinare, într-unul din noile apartamente ale orașului muncitoresc Săvinești, în care „elevii” săi zoreau să termine lucrările de finisare. Era o cameră simplă, luminoasă, încăpătoare, cu pereți de culoarea cerului și cu ferestre înalte, prin care se zăreau pădurile dinspre Piatra.

Cînd vei trece prin Săvinești, poate o să poposești, din întâmplare, în camera aceea, și-o să-ți aduci aminte, cu un zîmbet bun, de Girardi și de băieții săi, de cîmpul gol și de focul din traverse vechi de cale ferată care ardea aici, în zbateri de crivăț, atunci, în iarna timpurie a lui '56!...

ACTUALITĂȚI LITERARE

Din țară:

● **Titus Popovici și Francisc Munteanu** au terminat de curînd două scenarii de film scrise în colaborare: *Dunărea albastră* și *Furtuna*, inspirate din zilele luptei pentru răsturnarea dictaturii fascistă-antonesciene. În curînd Titus Popovici va termina de revăzut ediția a III-a a romanului „Străinul”.

● **A plecat la tipar primul volum din colecția nou inaugurată de E.S.P.L.A., Documente literare inedite.** El cuprinde scrieri inedite ale lui Ion Ghica, Matei Milo și Olănescu-Ascanio. Ediția este îngrijită și prefațată de D. Păcurariu.

● **Tinerii critici literari S. Damian și Al. Oprea** vor preda în curînd editurii E.S.P.L.A. două lucrări de sinteză. S. Damian scrie câteva eseuri și articole grupate sub titlul *Romanul în lumina realismului socialist*. Pornind de la studiile publicate în revista „Viața Românească”, Al. Oprea întocmește monografia critică *Destinul unui roman-tic: Panaït Istrati*.

● **La Editura Tineretului** va vedea lumina tiparului poemul

lui Cicerone Theodorescu *Copiii cartierului* (fragmente din acest poem au apărut în revista „Viața Românească”).

● **Pe tema luptei pentru reforma agrară**, Alecu Ivan Ghilia scrie ciclul de nuvele *Trăim din nou*.

● **Aurel Lambrino**, autorul volumului de nuvele *Întoarcerea feciorului*, apărut recent la Editura M.F.A., lucrează în prezent la romanul *Ion Talpă*, povestea unor oameni simpli care au fost silii să ia parte la criminalul război antisovietic și care s-au întors în țară cu divizia Tudor Vladimirescu. Sub titlul *Voluntarii*, prima parte a acestui roman a apărut în revista „Viața Românească” nr. 4-5/1951.

● **Stinge și apă — se întitulează volumul de nuvele** pe care Corneliu Leu l-a predat la E.S.P.L.A. Inspirîndu-se din viața tinerilor constructori ai socialismului, Corneliu Leu lucrează în prezent la romanul *Noiunea timpului la tineret*.

● **În primele luni ale anului 1959** va apare în colecția *Oameni de seamă* (Editura Tineretului) biografia romanțată *Visul lui Pestalozzi*, de Alexandru Sen.

● **Tînărul prozator Ștefan Luca** a predat Editurii Tineretului un volum de povestiri cuprinzînd o serie de lucrări inedite precum și unele publicate, ca: *Pe drum, La deal, Primăvara*.

● **După apariția romanului „Fîl lui Monte Cristo”, scriitorul Theodor Constantin** va fi din nou prezent în librării cu volumul de nuvele *Ozana* nu mai răspunde, inspirate din luptele armatei române pe frontul antihitlerist.

De peste hotare:

● **De curînd a apărut la Rudapesia** cel de-al zecelea volum al operelor complete ale clasicului maghiar Mikszath Kálmán (cunoscut al noi prin romanul „Căstorie ciudată”, apărut în urmă cu cîteva ani). Lucrările acestui scriitor, care a trăit în cea de a doua jumătate a secolului al XIX-lea și începutul celui de-al XX-lea, ogîndesc în cea mai mare parte frămîntările din sinul popoului maghiar, care a văzut reînnoirea domniei marilor feudali, în special după capitularea de la 1867, cînd grofil „s-au împăcat” cu

habsburgii, instaurînd noi metode de aspirare.

Între altele, volumul cuprinde romanul *Noua generație Zrinji*, în care sînt date pe față legăturile dintre marea nobilime maghiară și imperialismul germani din epoca lui Wilhelm al II-lea, unul dintre autorii principali ai dezlănțuirii primului război mondial. Romanul lui Mikszath, deși apărut în 1903, continuă să fie actual și azi, datorită clarvizivității autorului, care a întuit perfect decăderea și dispariția clasei feudale maghiare.

● **Berlin între 1945-1958**, se numește volumul cuprinzînd peste 300 de fotografii cu texte explicative în limbile germană, franceză și engleză, editat de Hertha Norden și apărut în editura „Das Neue Berlin”. Cartea este o istorie în imagini a capitalei Germaniei Democratice, o expresie a efortului depus de poporul german din R.D.G. pentru reconstruirea și reprofilierea orașului distrus în timpul războiului. Ea reprezintă totodată o plîdă vie a ceea ce poate crea un popor care s-a eliberat de sub jugul capitaliștilor și al junckerilor imperialiști.

● **În Italia** a apărut un nou roman închinat vieții clasei muncitoare: *Timp scurt*, de O. Ottleri. Eroul romanului este un

tehnician care la începutul acțiunii ocupă o poziție intermediară între patroni și muncitori. Trecînd prin multe încercări, eroul se decide, în cele din urmă, să părăsească pe calea clasei muncitoare. Critica literară progresistă italiană acordă o înaltă apreciere romanului lui Ottleri care, deși la prima sa lucrare, a reușit să sesizeze just forțele sociale ce se ciocnesc în viața Italiei de azi.

● **Revista „Novti Mir”** a publicat în foileton romanul lui S. Golubov, *Păsările zboară din cuib*, în care sînt evocate copilăria și tîneretea marelui patriot bulgar Hristo Botev. Îndată ce romanul va apare în volum — în cursul acestui an — el va fi tradus și în limba bulgară.

● **Literatura iakută** cunoaște o perioadă de mare înflorire, mai ales în anii de după război. Printre cărțile valoroase apărute în limba iakută se numără *Primăvara*, de N. Mordvinov (1951), culegerea de nuvele din volumul *Rtul de aur*, de N. Iakutski (1948), *Luminile Lîrăadei*, de D. Tass, *Prietenii tăi*, de S. Danilov și *Lokunda nouă*, de M. Dogorturov.

Cum a funcționat subsemnatul cu capul unei bîrfitoare!

de Nicuță TĂNASE

MOTO:

„Am cap, dar parcă nu-l mai am.
Ce-aveam să-l spun? Nimic n-aveam!”

Gh. GOȘBUC

Te bucuri, cititorule... te bucurai săptămîna trecută cînd ai deschis „Flacăra” și ai văzut că subsemnatul n-a mai funcționat cu nici un cap. Credeai că ai scăpat? Răsufliai ușurat? Nu?... Ei bine: află că de mine nu scapi așa ușor. Ca rîia sînt. Poate și mai rău.

Știi de ce ai scăpat numărul trecut? Mi-am pierdut capul. Să nu crezi cumva că am cunoscut vreo față și l-am pierdut din cauza ei. La mine nu se întîmplă lucrul ăsta. Sînt însurat și am și un copil. Cu morala stau grozav de bine. Dacă s-ar da note pentru morală, 10 ar fi prea puțin pentru mine. Aș lua 10 plus, cu siguranță. Așa sînt eu.

— Ptiu, să nu te deochi.
Nevastă-mea! Ea m-a scuipat să nu mă deoache.

Totuși cred că sînteți curioși să știți cum mi l-am pierdut. Simplu. Eram nebărbierit de cîteva zile. Venisem nebărbierit și obosit de pe teren.

— Eu mă trîntesc puțin pe pat — le-am spus alor mei. Pînă îmi odihnesc eu oasele, tu, Dănuț... (Știi, Dănuț e băiatul meu. Un copil grozav de cuminte. Îi place foarte mult fotbalul. E simpatizantul echipei „Corvinul”-Hunedoara. Și în momentul de față e decepționat de locul pe care îl ocupă această echipă în clasament). Așadar i-am spus lui Dănuț:

— Duțule, du-te tu, cu capul meu pînă la nea Nicu, frizerul, și roagă-l să mă bărbiească.

Dănuț și-a luat mingea de fotbal la o subsuoară, și la altă subsuoară, capul meu — și a pornit spre frizer. Nea Nicu și-a făcut meseria. Dănuț a așteptat, a luat capul și mingea și a pornit spre casă. Nenorocirea a făcut să se întîlnească pe drum cu niște prieteni de-ai lui.

— Facem la o poartă? — l-a întrebat Horia, băiatul unui pictor de pe strada mea.

Cînd e vorba de fotbal, Dănuț e în stare să stea nemîncat și o zi întreagă. De-aici a început buclucul. Mi-au lăsat capul pe trotuar și au început să se joace cu mingea.

— Dănuț, fă-ți o poartă.

Și-a improvizat Dănuț al meu două bare. Într-o parte a pus o cărămidă, și în alta, pentru că nu avea altceva, a pus capul meu. I-a tras Horia la o poartă pînă s-a întunecat. Atunci și-a adus aminte că trebuie să plece acasă. A luat mingea și a venit acasă. De capul meu a uitat. Vai de mine ce-a fost la mine acasă! Ce scandal! Dănuț a fost pus la colț.

— Se poate, Dănuț? Așa griji ai tu de capul lui tăticu’?

Au pornit în căutarea capului, dar nu l-au găsit. Ce plînsese...

Pentru că nea Nicu, totuși, ține la mine, mi-a adus un cap.

— Doamna Nicuță, pînă una alta, hai să-i punem capu’ ăsta.

— Cum să-i punem capu’ ăsta? E un cap de femeie tuns bărbătește.

— N-o să se bage de seamă... Hai să facem o probă.

Mi l-au pus pe umeri și iată ce a debitat capul pe umerii mei. Nevastă-mea a stenografiat cuvînt cu cuvînt (nevastă-mea cunoaște stenografia). Ascultați! Eu nu am pus nimic de la mine.

„Știiți ce-am aflat? Că Vasilescu cu nevastă-sa, împreună cu Georgescu cu nevasta, au fost duminică seara la restaurant. Vasilescu a dansat cu Georgeasca și Georgescu cu Vasileasca. Ei?... Ce părere aveți? Și asta nu-i nimic. Am aflat că și revelionul l-au făcut împreună. Au invitat — de ochii lumii — și pe Dumitrescu și pe Popeștii. Predeștii au fost și ei. Auziți! Predeștii au adus cu ei și un nepot. ăsta a mîncat tot timpul. Un mîncăcios!... A băgat în el vreo cinci bucăți de tort.

Dar ce-am aflat de Dumitrescu!... Chestii mari! Știiți ce fel de placheuri poartă la tocurile pantofilor? Placheuri de alea de 3 lei perechea. Mai mare rușinea! Asta pot să confirm și eu. M-am uitat la pantofii lui cînd l-am întîlnit. Și eu care credeam că poartă placheuri îngropate!... A scăzut și ăsta în ochii noștri.

Dacă aș fi sigură că n-o să vorbiți, v-aș spune și mai și. Cunoșc din surse sigure: Predescu, de care știți și dumneavoastră că e un antisipicist, la 12 noaptea, cînd s-a stins lumina la revelion, în loc să stea lingă nevastă-sa s-o sărute a... Ce credeți c-a făcut?... Tîț! A plecat de lingă soția lui, care e o bomboană de femeie. O gospodină!... Ce mai — o femeie de casă! Atît că am aflat și despre ea că la o periniță l-a scos pe Georgescu. De florile mărilor nu l-a scos ea la periniță; trebuie să fie ceva între ei. Și după toate astea mai și fumează.

Ei? Și parcă n-o fi femeie la locul ei? Dar n-am terminat cu Predescu. În momentul cînd s-a stins lumina, s-a ridicat de pe scaun și s-a dus lingă sobă, unde forcea pisica de angora a Vasileștilor — că revelionul în casa Vasileștilor s-a făcut. Știiți ce i-a făcut pisicii? I-a dat una cu piciorul în burtă. Doamne, ce ciine. Ce încredere să mai ai în omu’ ăsta? Să dea cu piciorul într-o pisică în noaptea de revelion? Și nu într-o pisică oarecare — ci într-o pisică de angora.

Vorbeam de casa Vasileștilor. Știiți ce casă are? O grozăvie. Vasilescu ăsta trebuie că are pe cineva pe la spațiul locativ. Au

o casă grozavă dar n-o îngrijesc de loc — știu tot din surse sigure. Stau în casa asta de mai bine de zece ani și n-au fost în stare să schimbe chitul de la geamuri. Geamurile sînt ținute tot de chitul ăla vechi. Ca să vedeți cui dă spațiul case.

Da’ Dumitreasca... Dumitreasca avea în poșetă un ruj din ăla de 3 lei. Bărbatu-su, șef de birou, ea funcționară — și să nu fie în stare să-și cumpere un ruj nylon! Asta e prea de tot!

Care a mai rămas? Aa! Paraschiveasca? Cînd a venit Paraschiveasca după sifoanele ei goale, i-a schimbat un sifon. Știu precis că ea avea un sifon cu țeava mai scurtă. L-am întrebat și pe sifonarul care-i umple sifoanele. Toate cele 5 sifoane ale Paraschiveștilor au țevile mai scurte. Sifonarul nu minte!

Nu! Între Vasileasca și Georgescu e ceva. l-am văzut cu ochii mei în mașina 31. Pentru că eu eram în mașină și i-am văzut, ea a coborît la Romană, iar el la Batiștei... E ceva!

Nu știți ce am aflat despre?...

Aici, nevastă-mea s-a repezit și mi-a deșurubat capul.

— Nea Nicule, ia-ți înapoi capul ăsta de bîrfitoare și fă ce vrei cu el. Mai bine îmi țin bărbatu’ fără cap, decît să mai aud povești din astea.

— Treaba dumitale!

După cîteva zile la redacția „Flacăra” a venit un cetățean. Gășitorul capului meu cel adevărat. Redacția n-a avut de lucru și mi l-a adus acasă. Așa că suportăți-mă!

N-o să vă iert nici numărul viitor.

COLȚUL FOTOGRAFULUI AMATOR

Fotografii de peisaj pe zăpadă

Ați admirat adeseori frumoasele peisaje de iarnă, pe fond de zăpadă, pe care unii dintre dv. poate le-ați și fotografiat. Desigur, nu toate fotografiile v-au dat satisfacția dorită.

Secretul reușitei este aproape totdeauna timpul de expunere corect, fiindcă numai așa zăpada apare albă pe fotografie și nu în tonuri întunecoase pe cenușiu.

Determinarea timpului de expunere se face cu tablele de expunere, sau — și mai bine — cu expometru. Dar și indicațiile expometruului trebuie interpretate. La început este bine să confrunțați indicațiile expometruului cu cele date de table.

Pentru fotografiile cu subiecte în mișcare folosiți întotdeauna timp de expunere scurt, ca 1 : 200 — 1 : 500 din secundă, chiar și mai scurt.

Cînd este soare puternic, întrebuițați filtrul galben deschis, care filtrează razele albastre și redă cerul în tonuri de cenușiu. În acest caz fotografia de zăpadă capătă un contrast mai puternic. Nu uitați să măriți timpul de expunere cu coeficientul 2 sau 3, după indicațiile utilizării filtrului respectiv. La înălțimi de peste 2.000 metri se recomandă utilizarea filtrului U.V. (ultraviolet).

Realizarea fotografiilor „contralumină” cere întotdeauna ca obiectivul fotografic să fie ferit de influența directă a razelor soarelui. Pentru aceasta trebuie să găsiți un loc convenabil din care să fotografiați (în umbra unui copac, în umbra unei streașini etc.) sau să folosiți un „parasolar”. Altfel veți obține fotografii șterse, cu voal pe toată suprafața.

Întrebuițați un film de granulație fină, ortopanromatic și de sensibilitate normală (17/10 DIN). O bună încastrare va accentua în

mare măsură impresia de relief, obținându-se astfel frumoase fotografii de peisaj. La toate fotografiile cu peisaj de zăpadă este bine să existe un „prim plan”, fie el cit de neînsemnat (urme de schiuri, de ex.). Va defini mai bine imaginea. Datorită marii intensități luminoase, se va utiliza o deschidere mică a diafragmei, ceea ce se traduce printr-o mare profunzime a câmpului. Astfel se obține, grație unei judicioase puneri la punct, imaginea clară și a primului plan și a infinitului.

În transportul și manipularea aparatului fotografic pe timp de iarnă este bine să aveți în vedere următoarele:

— Înghețarea mecanismului de obturare ducă totdeauna la o fotografie „inexplicabil” supraexpuse fie chiar la expuneri neuniforme (pentru aparatele de obturator „pe-dea”). Aparatul fotografic se va purta în geantă și, pe cât posibil, la căldură (sub haină). Nu se va fotografia cu obturatorul înghețat.

— Lentila obiectivului se va feri de picături de apă sau fulgi de zăpadă, care, prin toipire, ar murdări obiectivul. Feriți întreg aparatul de apă (ploaie sau ninsoare).

— Trecerea bruscă a aparatului fotografic de la o temperatură scăzută (din exterior) la o temperatură mai ridicată (din interior) produce o aburire a obiectivului și a părților metalice cromate. O fotografie cu obiectivul aburit va fi neclară sau chiar complet nedescifrabilă. Nu ștergeți aburirea de pe lentila obiectivului, ci lăsați aparatul să capete temperatura mediului ambiant și aburirea va dispărea de la sine.

Nu faceți niciodată fotografii cu zăpadă pe hîrtie „chanois”, deoarece zăpada fiind albă va apărea denaturat.

Ing. Silviu COMĂNESCU

Porsche Csatári Ildikó-Timișoara — „Cu elan”
(Din expoziția fotografică organizată în orașul Ia. Mureș)

SOARELE DE
MUNTE ÎN TIMPUL
IERNII

arna trecută mi-am petrecut câteva zile din concediul de odihnă la Predeal. A fost foarte plăcut, nimic de zis, numai că la urmă m-am trezit cu o... insolație. Oricît vi s-ar părea de curios, am făcut o insolație în plină iarnă. Iar medicul pe care l-am consultat mi-a demonstrat că fenomenul e destul de frecvent întîlnit în regiunile muntoase.

— Razele soarelui de munte — mi-a spus el — sînt foarte puternice în zilele de iarnă cu cer senin. Și aceasta, datorită pe de o parte purității aerului, iar pe de altă parte reflecției pe care le-o dă suprafața albă a zăpezii. Așa se explică de ce, după câteva zile de stat la munte, ne bronzăm la față ea și cînd am fi la mare, în toiu verii.

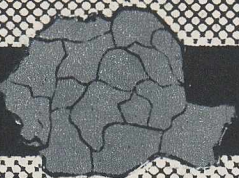
Așa că, dacă vrem să practicăm sporturi de iarnă sau, pur și simplu, să ne petrecem concediul de odihnă la munte, trebuie să ne luăm unele măsuri de precauție pentru protejarea tenului. Aceasta cu atît mai mult cu cît, pe lîngă acțiunea razelor solare, mai avem de suportat și intemperii sezonului — ger, vînt, umezeală etc.

Medicul, pe care l-am consultat în urma pățaniei mele, m-a sfătuit ca pe viitor să nu exagerez expunerea la soare în zilele senine, oricît mi s-ar părea de inofensiv acest soare. Dacă vreau să mă bronzez, e suficient să stau timp de 15-20 de minute cu fața la soare, în fiecare zi. Să n-am nici o grijă că, datorită acțiunii razelor reflectate de zăpadă, mi se vor bronză pînă și nările, pînă și partea de dedesubt a bărbiei. Restul timpului, dacă fac sport sau dacă umblu mult prin soare, e bine să-mi acopăr capul și fruntea cu ceva și să port ochelari fumurii. Cît despre celelalte neplăceri produse de intemperii, ele pot fi evitate prin folosirea cremelor foarte grase. Cea mai recomandabilă în asemenea cazuri este untura de porc proaspătă, ușor parfumată. Uleiurile și vaselina, extrase din petrol, nu sînt indicate, deoarece, în ultimă instanță, ele usucă tenul, care astfel, la acțiunea vîntului, începe să crape și să se cojească. Trebuie să se evite, de asemenea, spălarea feței dimineața cu săpunurile care au la bază sodă. Buzele, ca să nu crape, vor fi unse de mai multe ori pe zi cu alifie de struguri sau cu unt de cacao, operație care e bine să fie repetată și seara, înainte de culcare.

În sfîrșit, pentru evitarea degerăturilor trebuie ca, de la primul semn — care se anunță prin înțepentrea și insensibilizarea la pipăit a unei părți a corpului — să ne oprim și să facem fără întîrziere o fricțiune energică cu zăpadă, pe porțiunea expusă. În nici un caz nu e recomandabil să aplicăm brusc căldură pe această porțiune.

JOSIANA

PRIVIȚI

CU NOI!

URMĂRIREA FILONULUI în vederea determinării frontului de înaintare este una din principalele operațiuni miniere. Iată o asemenea operațiune efectuată de minerul fruntaș Romanu Vasile și mîștrii-mineri Csake Moise și Habina Anton de la minele „Petre Gheorghe” din regiunea Baia Mare, al cărei colectiv de muncă lucra în luna noiembrie 1958 în contul celei de-a II-a jumătăți a lunii februarie 1959.

5000 DE CUTII DE CONSERVE PE ORĂ se închid cu ajutorul acestei mașini automate la care lucrează o echipă a Fabricii de conserve de pește din Tulcea.

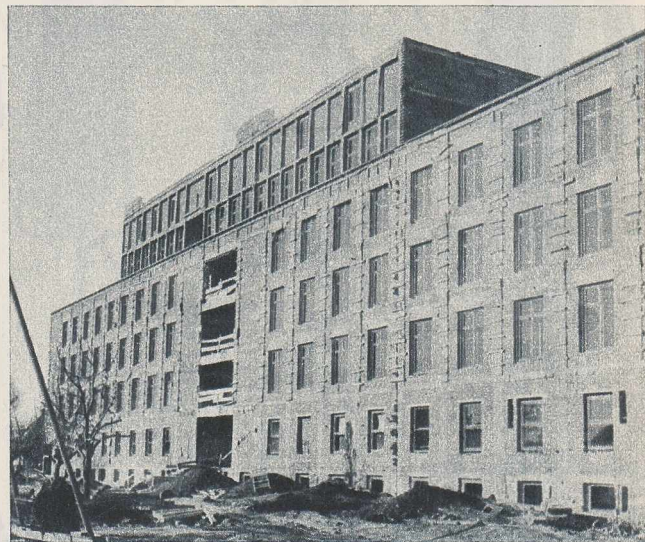

ZI DE TÎRG în comuna Seini, raionul Somcuta (regiunea Baia Mare).

„ÎN ACEASTĂ CASĂ S-A NĂSCUT ȘI A TRĂIT LAZĂR CERNESCU, UCIS MISELESTE DE CĂTRE DUȘMANII POPORULUI MUNCITOR LA 8 NOIEMBRIE 1948”, glăsuiește placa de marmură care a fost așezată pe casa lui Lazăr Cernescu din satul Rusca (raionul Caransebeș).

FAȚĂ ÎN FAȚĂ stau fostele locuințe mizere în care trăiau în trecut muncitorii (maghernițe ce urmează să fie demolate) și noul bloc de locuințe dat în folosință muncitorilor și tehnicienilor din diferite întreprinderi petrolifere din Ploiești.

UZINELE „23 AUGUST” din Capitală vor avea în curînd un spital propriu. El se află acum în construcție.

DIN VECHIUL BURG AL BISTRITELI au mai rămas aceste ziduri și turnul de piatră numit „Turnul dogarilor”, azi monument istoric.

Fotografie de I. CORIBAN

REMBRANDT — portretul lui Clement de Jonghe, o gravură originală care se află în Biblioteca Academiei Republicii Populare Romîne.

Moda

Desene de Martha VIDA

ROCHII DIN STOFĂ

1) Două piese din stofă pepit. Jacheta dreaptă, cu revere bogate, se încheie cu ajutorul a două găci prinse între pense. Remarcați jocul de linii al gulerului. Fusta e în cutie duble.

2) Din flanelă sau jerse, o rochie cu linia îngustă. Buzunarele se continuă în cordonul încheiat la spate.

3) O rochie din două piese, cu bluza chimono încheiată original într-o parte.

4) Din material (stofă perlon) în dungii, o rochie dreaptă, strinsă ușor cu un cordon plasat între pense. În față o fentă (uni) încheie rochia cu nasturi.

5) Alt model din două piese. Bluza chimono se încheie interesant, de la tăietura bustului către tiv. Tăietura de la gât se încheie la spate cu fermoar scurt. Fusta dreaptă.

6) Două piese cu jacheta dreaptă, scurtă, având gulerul din catifea. În dreptul buzunarelor jachetei sînt plasate, pe fustă, cute duble, tigelite.

7) Rochie sport, strinsă ușor în talie de gaița scurtă, prinsă în nasturi.

8) Rochie tinerească, din stofă de culoare deschisă. La gât și talie aceeași bențită se înnoadă în fundă. În față, corsajul precum și tivul fusteii încrețite sînt completate cu garnitură de tigele mărunte.

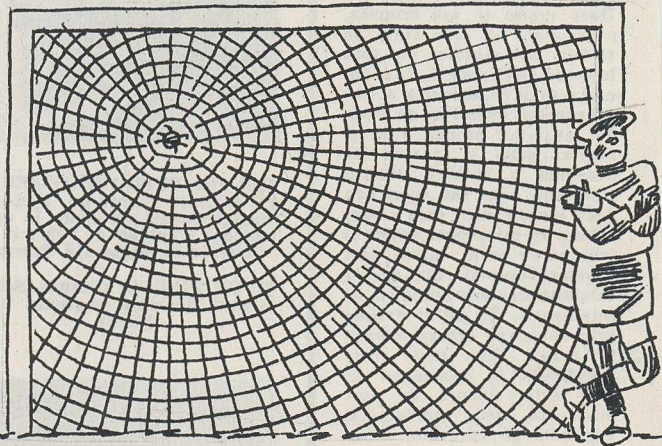
CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

PE DONUL LINIȘTIT

1	E	L	L	I	N	A	B	I	S	T	R	I	T	K	A	I	A
2	S	E	R	P	H	E	I	G	A	E	R	A	S	I	M	O	V
3	A	V	N	D	R	O	L	G	R	O							
4	V	I	T	A	T	A	R	G		T	O	M	L	I	N		
5	L	T		T	R	U	D		L	O	T		E	B	A		
6	T	C	O		H	O	P	I	O	R		I	N	C	I	I	
7	I	N	O	V		A	R	C	E		O	C		K	A	S	A
8	A	S		P	E	O	T	R	E	L	E	B	O	V		L	
9	C	E	T	A	L		V		V	L		A	C	I			
10	O	Z	E	R	O	V		V	E	S	E	N	S	K	A	I	A
11	V	L	A	D	I	M	I	R	R	A	P	A	P	O	R	T	

ORIZONTAL: 1) Interpretarea Axiniei în filmul „Pe Donul liniștit” (2 cuv.). 2) Autorul scenariului și regiei aceluiași film (2 cuv.). 3) Avocat (abr.) — Trei cincimi din opera „Sadko” de Rimski Korsakov — Literă grecească. 4) Participiul lipsei de memorie — Din argonauți — Tunar din Tatarski care călătorea în aceeași haraba cu Astahov spre tabăra de instrucție. 5) Gradul lui Liniștici în armata țaristă (abr.) — Cunoscut ziar moscovit — ... George, om politic reacionar englez, partizan al intervenției străine în războiul civil din Rusia — Negăție. 6) Întreprinderile Comunale Oradea — Afluent pe dreapta Donului — Instig. 7) Jumătate de inovație... — Corabia lui Noe (pl.) — Dialect francez — Mincerea preferată a lui Pantefei. 8) Il interpretează pe Grigori Melehov (2 cuv.). 9) Omul dintr-o plasă de Davidoglu — Aiei. 10) Cazacul cu care Osip Davidovici Stockman are prima convorbire în drum spre Tatarski — Importantă stație din tinutul Donului. 11) Operatorul filmului „Pe Donul liniștit” (2 cuv.).

VERTICAL: 1) Grad în armata țaristă — ... Potcoavă, de la care a pornit cearta și bătaia dintre hoholi și cazaci. 2) Compozitor sovietic, autorul muzicii pentru filmul „Pe Donul liniștit” — Zel amestecat. 3) Ler! — Costică în rusește. 4) Scriitor sovietic, autorul romanului „Insemnările unui partizan” — Au luat foc. 5) Nicolae Hristea — Perete! — Precipitații atmosferice. 6) Cîntăreț din antichitate — Interjecția Mariei Tânase — Vasile Moldoveanu. 7) Cazac din Tatarski. 8) Cneaz dintr-o operă de Borodin — Pecete! — Vladimir Rădulescu. 9) Sandu Herescu — Cunoscut compozitor sovietic — Erbu. 10) Scop — Bio! — Boală ce era endemică în unele regiuni, sub regimul de exploatare capitalistă. 11) Bir! — Regiune în Austria — Interjecție. 12) Numele bănățean al dudului — Riu în R.P.R. 13) Tese! — Sorin Petrescu. 14) Interpretează rolul Nataleei — Konstantin Ostpovici. 15) Localitate în Iran — Icre negre. 16) Pronume în hrăsoave — Pasăre venerată în Egiptul antic — Tesău de bumbac. 17) Andrei Văraru — Soția lui Grigori Melehov.

Cînd portarul șomează...

Desen de PAVEN

Morminte de 40 de veacuri ORIGINEA UNOR SPORTURI PRACTICATE AZI ÎN TOATĂ LUMEA

Spre sfîrșitul lunii octombrie 1958, la muzeul din orașul Bistrița a venit un țăran. Aducea cu el un clob dintr-un vas de lut ars, pe care îl scosese la lumină fierul plugului, în timp ce ara pe dealul numit „Sub cetate”. Cercetările făcute imediat la fața locului au identificat un mormînt de incinerare. Executîndu-se săpături mai vaste, s-a descoperit o necropolă de urne de o covârșitoare importanță pentru istoria veche a țării noastre. Pe baza cercetărilor efectuate s-a ajuns la concluzia că cele 40 de morminte datează de aproape 40 de secole, adică din prima perioadă a bronzului. Aceasta reiese din forma, tipul și ornamentele nespuse de frumoase ale unor oale. Cultura în care se încadrează acest cimitir este cunoscută sub numele de

În fotografie: unul din morminte.

Vilttenberg. Cercetările care continuă vor stabili o serie de date importante în legătură cu felul de viață al omului pe aceste meleaguri cu multe veacuri în urmă.

Ștefan DĂNILĂ
directorul Muzeului raional
Bistrița

mericanii pretind că ei au inventat jocul de rugbi, englezii susțin că sînt inventatorii fotbalului și japonezii își atribuie primele recorduri la săritura în înălțime.

„Nimic adevărat din toate acestea” — a declarat cercetătorul danez Peter Freuchen. Și după el au mai apărut și alți cercetători serioși care l-au confirmat.

S-a stabilit astfel că jocul de rugbi a apărut pentru prima oară la eschimoși. Din timpurile cele mai vechi, aceștia au păstrat obiceiul ca între două vînători să-și dispute capul unei fioci care, printr-o luptă asemănătoare mult cu regulile jocului de azi, trebuia să ajungă cînd într-un trib cînd în altul. La joc participau și femeile și disputa era atît de aprigă încît adeseori se solda cu morți pe teren. Ceea ce se pare că au păstrat întocmai americanii de la acest joc este numai latura brutală, căci meciurile lor de rugbi se soldează mai întotdeauna cu accidente grave pe teren.

Fotbalul, deși a fost introdus în Europa de englezi

acum aproape o sută de ani, se juca în China și în Japonia încă din primele secole ale erei noastre.

„În timpul domniei lui Engi (901-922) și a lui Tenreki (947-956) — arată Peter Freuchen — japonezii se distrau lovind cu piciorul o minge umflată cu aer”. Jocul se desfășura între două echipe, pe un teren de formă patrată, marcat cu cîte un arbore simbolic la fiecare colț: un cîreș la sud-vest, o saicie la sud-est, un pin la nord-vest și un arțar la nord-est. La chinezi cele două porți erau străjuite de arbori în așa fel tînuși încît să formeze goluri perfect patrâte.

Cît despre săritura în înălțime, s-a constatat că practica și recordul ei adevărat se păstrează din timpuri imemorabile în tribul Batufi din Ruenda (Africa ecuatorială), unde acestea fac parte din ceremoniile de ofrandă aduse zeilor. Cel mai mulți dintre tinerii locuitori ai tribului au sărit întotdeauna peste 2,30 metri, iar recordul local este de 2,49 metri, înălțime la care n-a putut să ajungă niciodată un campion mondial.

Sport!

ȘI ÎNVĂȚĂMINTE...

Gong! Ultima partidă a finalei campionatului republican de box pe echipe se consumase, Dinamo cucerind pentru a treia oară titlul de campioană a R.P.R., prin victoria asupra combinatei C.F.R.-Cetatea Bucur, cu 20-19. Scorul strins oglindește valoarea apropiată a combatanților. Dar echipa campioană merită aprecierile unanime, în general reprezentanții săi dovedindu-se a avea o pregătire mai bună, fapt ce a determinat de altfel victoria înainte de limită a unora dintre ei.

Sublinierea unor astfel de constatări pozitive, nu ne poate face totuși, să nu consemnăm alitudinea lipsită de glorie a doi dintre componenții echipei Dinamo.

Ce se întâmplă cu Velicu?

Mă voi referi în primul rând la boxerul Ghețu Velicu, a cărui îngîmfare manifestată în atitudinea sa, încă

înainte de a urca treptele ringului, a fost privită cu severitate de public. Ghețu Velicu are cinstea să poarte titlul de maestru al sportului, distincție care îi creează obligația de a fi la înălțimea unui sportiv fruntaș, a cărui comportare trebuie să fie pătrunsă de modestie pe de o parte, iar pe de altă parte să impună printr-o pregătire temeinică în sportul pe care-l practică. Or, Ghețu Velicu s-a dovedit, la ultima apariție în ring mai mult ca în alte ocazii, că nu este un boxer de clasă și că nici cel puțin nu este preocupat de a atinge un astfel de stadiu. Bazându-se pe forța lui deosebită, neglijează aspectul calitativ și uită că boxul este mai mult decât un sport de forță și că, în ultimă instanță, practicarea lui cere și „cap“.

De-a lungul partidei pe care a susținut-o, Velicu s-a limitat doar la unele „salturi“, pentru care, poate,

un scrier l-ar fi invidiat.

El a demonstrat că nu știe box, sau că, dacă-l cunoaște teoretic, vorba aceea, practica îl omoară. Pentru că au fost unele ocazii cînd, ca simplu spectator al unor partide în care erau angajați colegi de club, Velicu îi încuraja pe aceștia cu unele îndrumări demne de un cunoscător. Iată, însă, că în ring, uită toate acestea.

Mai este vorba și de atitudinea nesportivă pe care a manifestat-o față de Zaharia. Velicu l-a lovit pe acesta, deși repriza se sfîrșise, numai pentru că a considerat că trebuie să răspundă adversarului pe care gongul îl găsisse în atac și, deci, fără a mai putea să oprească lovitura inițiată. A fost frumos din partea lui Zaharia, care, la sfîrșit a strîns mîna adversarului învins. O lecție pentru Ghețu Velicu, pe care acesta ar trebui s-o înțeleagă.

A așteptat și...a mîncat bătăle!

Unde a fost Dragnea, cel de la campionatele individuale din vară? Unde era Dragnea, cel care avea ambiția laudabilă de a câștiga chiar în compania unor boxeri cu mai multă vitalitate? Stoian, adversarul său, a boxat „singur“, fără grijă că mînușa lui Dragnea l-ar putea găsi. Stoian a fost plin de combativitate, pentru că lui Dragnea aceasta i-a lipsit. De la începutul partidei și pînă la gongul final, dinamovistul a căutat și a așteptat. Ce? Probabil că o lovitură de grație, pe care însă n-a găsit-o. Ne-am mirat mult că Dragnea, cu o pregătire pugilistică dovedită la alte apariții ale sale și cu o rutină pe care mulți ar dori s-o aibă, s-a comportat de astă dată asemenea unui diletant care-și pune toate șansele pe o

Sîmbătă și duminică au avut loc în sala Floreasca întîlniri între echipele feminine și masculine participante la campionatul republican de handbal redus. Publicul prezent în sală a fost martorul unor întîlniri viu disputate, în care n-au lipsit nici surprizele (victoria echipei C.S.U. asupra echipei Dinamo). În fotografie: fază din meciul dintre echipele Politehnica-Titanii.

singură acțiune. Stoian a profitat, a punctat și a învins. Meritul lui e cu atît mai mare, cu cît la intrarea în ring nu se simțea pe deplin sănătos.

Și Velicu și Dragnea trebuie să înțeleagă că nici adversarul și nici publicul nu iartă. Și dacă atitudinea lui Velicu a indignat, iar cea a lui Dragnea a surprins neplăcut, pentru aceasta culpa o poartă și antrenorii. Ei, sfătuiții celor care își pun speranța în priceperea și experiența lor, trebuie să înțeleagă că au un rol hotărîtor în pregătirea și comportarea elevilor lor și că, în bună

măsură, de felul cum s-au îngrijit de aceștia depinde dacă și elevii și antrenorii vor gusta din satisfacția victoriei sau amarăciunea înfrîngerii.

Romulus SCURTU
Fotografii de Dan BIRLADEANU

De peste hotare

La ultimul campionat mondial desfășurat la Londra, pentatlonistul sovietic Igor Novikov a câștigat titlul suprem, stabilind și un nou record mondial cu 4.924 puncte. Pe țări primul loc a revenit echipei Uniunii Sovietice care a obținut 14.146 puncte, față de 13.022 puncte ale celei de a doua clasate, echipa R.P. Ungare. În fotografie, de la stînga la dreapta, cei patru componenți ai echipei sovietice: Igor Novikov, Nikolai Tatarinov, Alexandr Tarasov, Konstantin Sainikov. În centru, antrenorul Arseni Sokolov.

Păstorașul artificial din Capitală cunoaște o vie animată în aceste zile. În vacanță, elevii și elevele vin aici, pentru a învăța și practica acest frumos sport de iarnă.

Fotografia de G. AGAPIAN

Sîmbătă seara s-au disputat interupsele din campionatul de șah al Capitalei. În fotografia nr. 1, Ciocîltea în plin „atac“ în partida cu Nacht. În fotografia nr. 2, Urseanu se află în fața unei probleme greu de rezolvat pe care i-a pus-o tînărul său adversar Stanciu.

Fuga lui Batista

Acești oameni, care au luptat mai întâi puțini la număr, prin păduri, în condiții grele, au condus la victorie întregul popor cuban.

— a mai prăbușit o dictatură. Imperialismul, care a uneltit pentru susținerea ei, a mai înghițit un hap. Iar un popor a demonstrat încă o dată că, luptând dirz și unit, se poate des-cotorosi de jug.

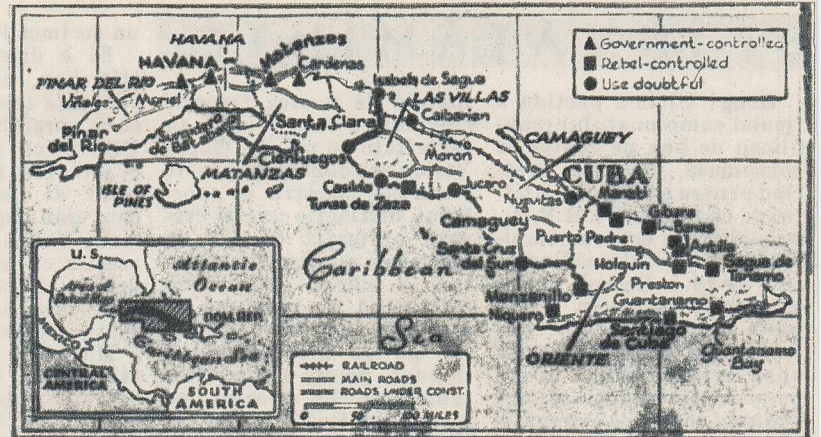
Poporul e cel cuban; imperialismul este — cum ați și ghicit — cel yankeu; dictatura a fost a lui Batista. Dictatură banditească împotriva poporului și slugarnică față de monopolistii americani.

Nu ne ascundem: de câte ori un popor răstoarnă o dictatură ne bucurăm. Ne bucurăm, deci, și pentru poporul cuban. Pentru triumful luptei pe care a început-o modest contra puterii fudule, sîngeroase și „solide” a dictatorului Batista, sprijinit de arme și bani americani. Totdeauna o dictatură se crede solidă, devine fudulă și își permite să devină sîngeroasă. Dar de îndată ce sentimentul de minie al poporului pune în mișcare masele, soliditatea se dovedește fum, semeția — găunoșie, cruzimea — lașitate. Creșterea în-versunării cubanilor arată că o forță sălășluiește într-un popor,

oricît de mic, oricît de împilat, atunci cînd el știe ce vrea și cînd știe să vrea.

Nici nu s-au apropiat bine de Havana insurgenții cubani, că teribilul, infrișătorul, semețul Batista a luat-o la sănătoasa, a tulit-o, a spălat puțină, s-a cără-bănit, și-a luat tălpașita și și-a luat catrafusele. Știu, expresiile sînt vulgare, cînd e vorba de un cogeamite dictator; dar sînt cum nu se poate mai potrivite unei astfel de fugi rușinoase. Nici nu-ți vine a crede că balaurul ăsta, de spaimă, care a domnit cîțiva anișori după bunul său plac, tîind și spinzurînd; care a umplut doldora închisorile din Cuba cu atîți patrioți; care a jefuit bogățiile țării ca-n codru, dîndu-le pradă trustmenilor yankei — este una și aceeași persoană cu potaia care fuge azi schelălîind și țînîndu-și coada între picioare. Nu-ți vine a crede, dar fiindcă tabloul cu contraste e rizibil, rizi satisfăcut. În adevăr, nimic nu e mai comic decît infrișă-torul infrișoșat și viteazul care-și ia picioarele la spinare. Dar, în definitiv, batistă înseamnă despărțire și dacă — după cum ne spune o poveste orientală — a existat un covor zburător, de ce n-ar exista și o batistă zburătoare?...

Dictatorul e dublat de un șmecher politic. Văzînd în ultima clipă că nu va avea încotro, că va trebui să se facă nevăzut și, pesemne, cuprins deodată de dorul revenirii la putere, Batista a transmis conducerea statului unei junte militare. Și a indicat (a lăsat, cum s-ar zice cu limbă de moarte) să fie numit președinte al Cubei — bineînțeles provizoriu, pînă s-o reîntoarce el — senor Carlos Pietra, membru al tribunalului suprem, același tri-

Hartă publicată de „New York Times” la începutul lui decembrie 1958. Încă de pe atunci patrioții, pe care ziarul îi denumește ca de obicei „rebeli”, controlau o mare parte a țării și victoria forțelor populare se arăta doar ca o chestiune de zile...

bunal care n-a casat niciodată vreo sentință de condamnare ilegală a patrioților cubani. Senor Pietra trebuia negreșit să devină președinte, mai ales pentru că era recomandat cu căldură de mister Smith, ambasadorul S.U.A. în Cuba. Însă tertipul dictatorului fugar n-a reușit. Insurgenții vițetrioși l-au vrut ca președinte provizoriu pe fostul magistrat Manuel Urrutia, iar Fidel Castro a devenit comandantul armatei cubane. Înlăturarea lui Batista și a ciracilor săi este, așadar, fără întoarcere.

Interesantă, însă, în mijlocul acestor întimplări, este ivirea la țărnicurile Cubei a cinci nave militare americane. Așa ne vestește o telegramă. Oare de ce s-au ivit? Pesemne ca să sprijine „recomandările” pe care le face mister Smith, ambasadorul. Și, desigur, ca să se știe că S.U.A. nu intenționează să renunțe la baza militară din Cuba, de pe

care imperialiștii americani fac poliție împotriva țărnicilor latino-americane. Sau ca să se sublinieze că zahărul cuban e mult mai dulce pentru monopolistii yankei decît pentru ceaiul de dimineață al cubanilor. Știm cu toții despre ce este vorba, fiindcă nave de soiul acesta s-au ivit și la țărnicurile Guatemalei, și la ale Libanului...

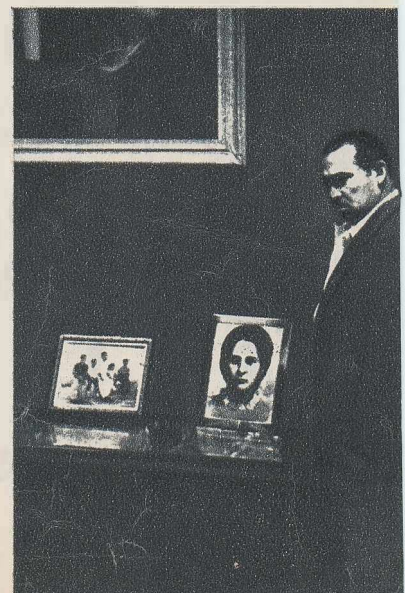
Pare-se că eșecurile imperialismului, în vremurile noastre destul de aglomerate, nu-i învață nimic pe imperialiști, mai ales pe cei americani. Învața-vor oare ceva din cea mai recentă a lor aventură: cea cubană? N-avem prea multe temeuri a crede. E adevărat că mult rău au făcut Cubei monopolistii americani, sprijinindu-l pe Batista; dar se știe bine că nici intrigantul Iago, de mult de tot, la Veneția, n-a rămas nevătămat, tocmai fiindcă a făcut atîtea rele cu batista. Și Iago nu a uneltit decît împotriva a 3-4 persoane. Nu împotriva unui întreg popor...

Lascăr SEBASTIAN

Pe străzile orașelor Cunei trec forțele populare înarmate.

Unde e îngîmfarea de odinioară a tiranului?... Ros de gînduri negre, făcînd ochii roață prin cameră, ca pentru ultima dată — așa arăta Batista cu puțin înainte de a-și lua tălpașita...

ÎN JURUL GLOBULUI

A STUDIUL CINEMATOGRAFIC „MOSFILM“ au loc mari lucrări de extindere și renovare. Este prevăzut să se construiască, printre altele, trei noi pavilioane cu o capacitate de 120 mii metri cubi fiecare. Iată un aspect de la unul din noile platouri, în timpul turnării ultimelor scene ale filmului „O dimineață moroasă“ (ultima serie a trilogiei „Calvarul“, după Alexei Tolstol), film terminat de curând.

SĂ NU SE MAI REPETE HIROȘIMA! La Tokio au fost puse în vânzare mici pliante înfățișând un cocor (pasăre ce simbolizează în tradiția japoneză viața nelungată). Fondurile realizate vor fi folosite pentru tratamentul upraviețuitorilor bombardamentelor atomice de la Nagasaki și Hiroșima. În fotografie: o victimă a radiațiilor atomice. Sfîngașus: un pliant-cocor, avînd înscrise cuvintele „No more Hiroshimas!“

BELGIA FĂRĂ TRAMVAIE. Puternica grevă a lucrătorilor de la tramvaie, care a avut loc nu de mult în Belgia, a fost resimțită mai cu seamă în capitala țării, Bruxelles. În fotografie: o stație — altă dată ticsită de lume — complet pustie.

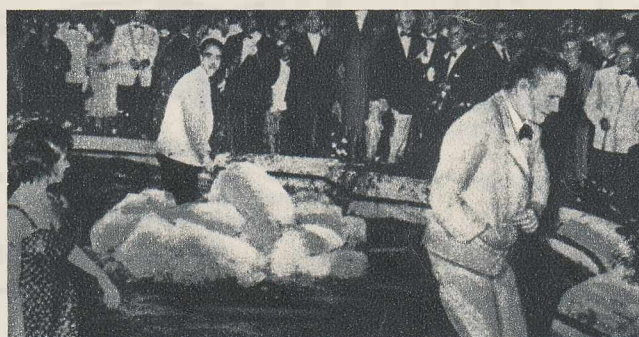
UN INCENDIU NEOBÎȘNUT s-a produs nu de mult în localitatea Littlebury, comitatul Essex, din Anglia. Un autocamion-cisternă care transporta nouă tone de combustibil lichid s-a ciocnit în plină viteză de peretele unui han. Alături vechiul han cit și cisternele au fost distruse de flăcări.

PICTORUL CEHOSLOVAC Karel Vik a împlinit 75 de ani. Cu toată vîrsta sa înaintată, el lucrează și astăzi picturi și gravuri în lemn, litografiile și acuarelele înfățișînd peisaje din iubita sa Boemie de Nord. În străinătate, maestrul Vik este cunoscut mai cu seamă prin suita sa de gravuri în lemn „Slovacia“, reproduse în editura Allen și Unwin din Londra. În fotografie: pictorul Vik în atelierul său din orașul Turnov.

ARĂTURĂ CU AJUTORUL... EXPLOZIBILULUI. În ținutul Pingu, provincia Ce-kian din R.P. Chineză, se experimentează cu succes metoda arăturilor adînci cu ajutorul unui exploziv. În fotografie: introducerea explozibilului cu ajutorul căruia se obține o arătură adîncă de 45 cm.

DISTRACȚII ÎN „LUMEA BUNĂ“. Ce e cu acești gentlemen care se bălăcesc în bazinul unei fîntîni arteziene din Veneția? Sînt cîteva persoane din „lumea bună“ italiană, care caută o comoară ce s-ar afla, chipurile, ascunsă în acest bazin. Ce e drept, n-au găsit nici urmă de comoară, dar încălțea s-au „distrat“.

UN OASPETE NEAȘTEPTAT. La redacția ziarului de limbă germană „Neue Zeitung“ din Budapesta a sosit un personaj care „pretinde“ să i se facă o publicitate mai largă!... Este vorba de tigroaica Indra, în vîrstă de 6 luni, pensionară a cunoscutului circ „Aeros“ din R. D. Germană, care dă un ciclu de reprezentații în capitala R. P. Ungare.

PE POANTE

Baletul „Fata din Hiroșima“, de compozitorul sovietic M. Vainberg, a deschis actuala stagiune — cea de a patruzecă — a Teatrului „Stanislavski“ din Moscova. La același teatru va avea loc în curînd premiera unui balet inspirat din viața poporului indian. Compozitorul Kara Karaev se află în prezent în India într-o ultimă documentare în vederea terminării noului său balet.

Actuala stagiune a Teatrului de Operă și Balet din Sofia prezintă în versiuni regizorale noi „Lacul lebedelor“, „Fîntîna din Baccisarai“ și „Cocoșatul de la Notre Dame“. Pînă la sfîrșitul anului vor mai fi prezentate și două baletе bulgare originale.

La Budapesta, cunoscutul Teatru al Armatei Populare — condus de artistul Molnár István — a prezentat un nou spectacol de balet clasic și de dansuri populare. Printre compozițiile care stau la baza noilor dansuri se numără: „Allegro barbaro“, de Bela Bartok; „Ballada“, de Fr. Liszt și „Dansurile din Galanta“ de Kodaly Zoltán.

E apreciat cu căldură interesantul balet german „Noua Odisee“, montat pe scena teatrului din Leipzig (în rolurile principale: Jack Theiss și Ursula Cain). „Noua Odisee“ reprezintă drama unui german cinstit care, amăgit de nebunia hitleristă, pleacă la război, dar după cîțiva ani de prizoneriat își dă seama de marea înșelătorie în care a fost atras de fasciști. Drumul său spre o viață nouă nu este simplu; el înregistrează șovăieli, alunecări, căderi. Dar, în cele din urmă, el înțelege limpede care e adevărul.

Turneul întreprins de Ansambul sovietic de dansuri populare „Beriozka“ în țările occidentale a constituit un adevărat triumf. După spectacolele prezentate în Franța, Anglia etc., virtuozitatea, pitorescul și frumusețea dansurilor populare rusești au utiuit și pe spectatorii americani. Un cronicar de specialitate se exprima de pildă, în acești termeni elogioși: „E un miracol de grație majestuoasă... Încîntarea te cuprinde fără să te mai părăsească“.

REDAȚIA : BUCUREȘTI Casa Poștală 3507 of. 33
PIAȚA ȘCÎNTEII Tel.: 17.60.10, Int. 1744

ABONAMENTE:

la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR:

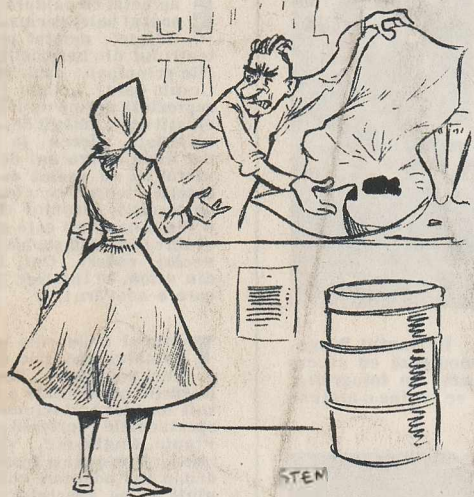
3 luni : 26 lei
6 luni : 52 lei
un an : 104 lei

Sub patronaj american au luat trîntă în Berlinul occidental organizații subversive care trimit în zona răsăriteană spioni, sabotori, criminali de profesie.

„Libera circulație între cele două zone, sens unic”

Desen de Adrian ANDRONIC

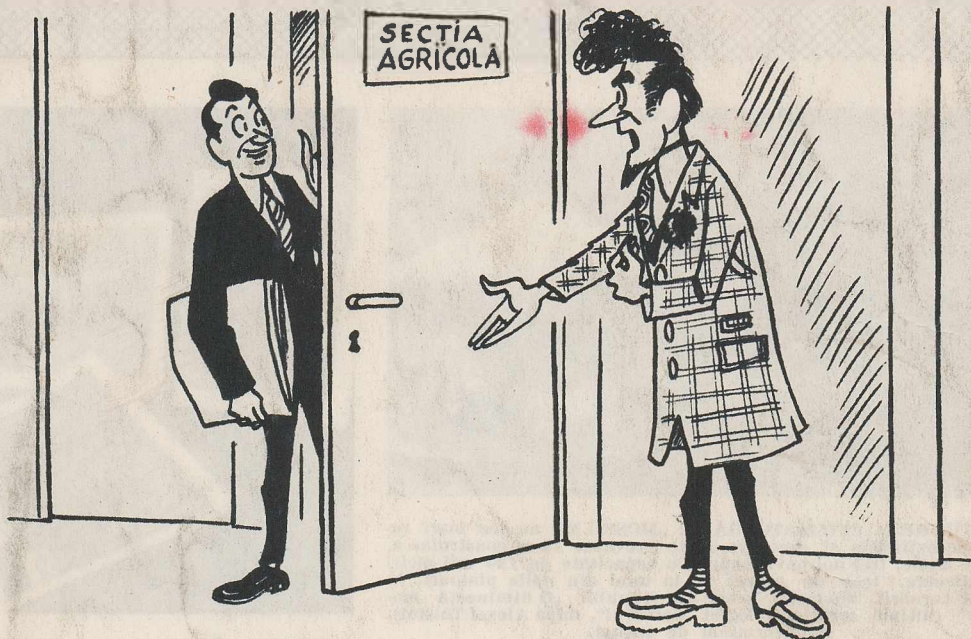
— Când nu vă dădeam în hirtie, toate cu gura că de ce servim marfa neînveltă! Acum, cînd o învelim, că de ce punem atîta hirtie! Cine să vă mai prceapă?!...

Desen de Ști. MUNTEANU

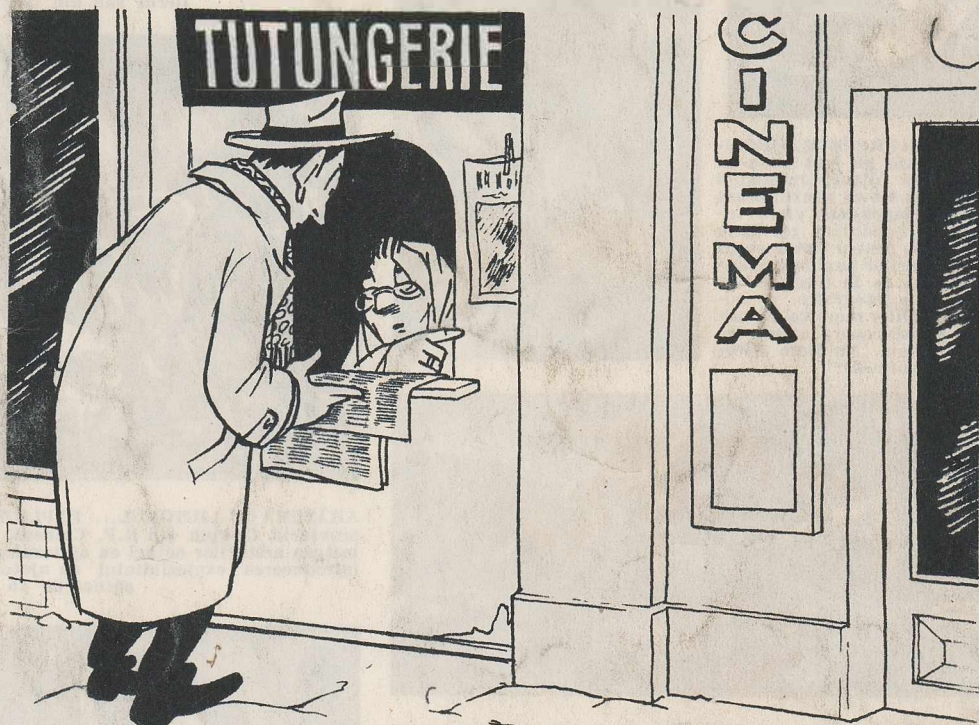
— De ce-s așa mici?!
— Păi... n-ați cerut mici?!

Desen de Luigi LUIGI

— N-aveți un post pentru mine la dv. în birou?
— Avem — numai pe teren: ca sperietoare de clienți...

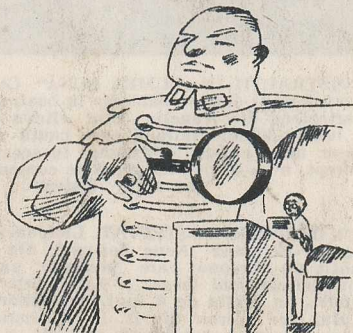
Desen de Fred GHENĂDESCU

CARTIER

— Vă rog, aș avea nevoie de un jurnal de luna trecută...
— Încecați alături!

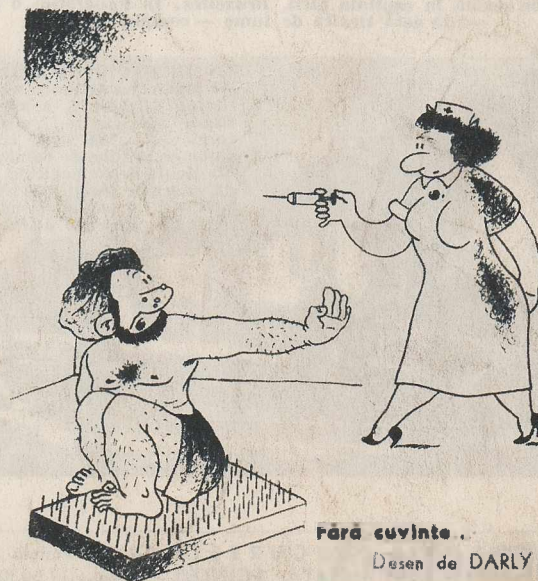
Desen de Rik AUERBACH

LA O.N.U.

Vorbeste delegatul Taiwanului.

Desen de PAVEN

Fără cuvînte...

Desen de DARLY